

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noordbrabantse schuttersgilden

45e jaargang 1998 afl. 2

*Bart, Martijn en Robbert
tijdens de jeugdgedag Kring Kempenland
foto: Jacques Govers, Waalre*

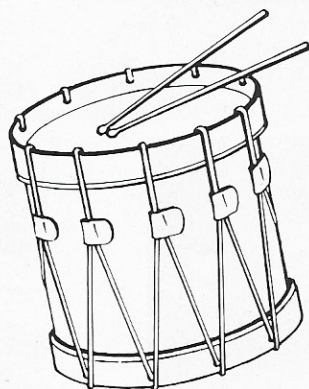
GOUD EN ZILVERSMEDERIJ

de edelsmidse b.v.

Van Dissellaan 4a, 5531 BR Bladel
Telefoon (0497) 38 79 36

**Het adres voor het
vervaardigen en ontwerpen
van al uw gildezilver**

'HET MUSEUM ATELIER'

maakt op ambachtelijke wijze
GILDETROMMEN
in eigen atelier

- drijven en ciselieren van patroonheilige
- alle gildetromonderdelen en -benodigheden
- reparaties

tel.: (013) 542 03 31
Nijverstraat 4a,
5041 AH Tilburg

LAARZEN LAARZEN L
PLUIMEN-VEREN-PLUI
KOPPELS-RIEMEN-KO
HOEDEN-SHAKO'S-I
UNIFORMSCHOENEN
DANSSCHOENEN DAN
HISTORISCHE-SCHOE
GILDESCHOENEN GI
OVERSCHOENEN G
HANDSCHOENEN HAN
OPERA-OPERETTE-SC

VAN BEERS B.V.
SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 2722 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

TONEELSCHOENEN

Nol Coopmans Edelsmid

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86

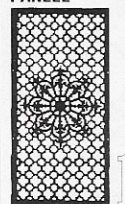
LEVENSBOM GIET- SMEEDWERKEN EXCLUSIEVE INRIJPOORTEN

GIET-
IJZEREN
RAMEN

SMEEDWERKEN

EXCLUSIEVE INRIJPOORTEN

Wij zijn tevens leverancier van:

- Antieke trapspijlen
- Gietijzeren muurankers
- losse onderdelen voor poorten en hekken (hekpunten, granaatappels, ringen, krullen, ect.)

DOCUMENTATIE OP AANVRAAG

GERSES GIETIJZEREN RAMEN B.V.

Berkdijk 13A, 5271 SR St.-Michelsgestel, Tel. (073) 551 34 71
Fax (073) 551 69 68. Open: Ma. t/m Vrij.: 9.00-17.00 uur. Za. op afspraak.
Voor inrijpoorten uitsluitend op afspraak.

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66

Blinkt uit in vakkenschaap

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
Over de Noordbrabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting de Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 45 (1998), afl. 2

Hoofredactie

A.H.P.J. Dams
Loon 7
5581 VH Waalre
tel. 040-2213365

J.A.M. Govers (redactieadres)
Beverlaan 11
5581 EE Waalre
tel. 040-2213842

Redacteuren

Eur. Gem. Hist. Schutt.

M.E.M. v.d. Voort
Valklaan 6
5613 EC Eindhoven
tel. 040-2438521

Maasland

K. v.d. Bruggen
Vlasmeersstraat 53
5261 TB Vught
tel. 073-6564860

Noordbr. Federatie

R. Haase
Wapendragersstraat 40
5641 GT Eindhoven
tel. 040-2811527

Kempenland

J. v.d. Heijden
Dordognelaan 53
5627 HB Eindhoven
tel. 040-2423984

Kwartier van Oirschot

H.C.P. van Hout
De Gaanderij 31
5688 TR Oirschot
tel. 0499-571258

Land van Cuijk

H. Christiaans
Koperwiekstraat 8
5451 XN Mill
tel. 0485-453439

Peelland

M.H.G. van Horik
Postel 45
5711 ET Someren
tel. 0493-496998

Baronie en Markiezaat

A.G. Boot
Korte Brugstraat 28
4871 XS Etten-Leur
tel. 076-5013270

Administratie

L.G.J. Huijbers
Dr. de la Courtstraat 71
5421 JG Gemert
tel. 0492-361855

Betalingen

Rabobank Gemert
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementsprijs 1997: collectief abonnement
f 13,25; Particulier abonnement f 18,25
Aanmaningskosten f 5,-
Abonnement dient bij vooruitbetaling te worden vol-
daan. Het wordt geacht te worden voortgezet, tenzij
opzegging voor 1 november geschiedt. Abonnementen
kunnen elk moment ingaan.
De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar
beste weten en in ieders belang te redigeren.

Sluitingsdatum inzenden kopij afl. 3 1998

13 juli 1998 (verschijnt september 1998)

Medewerkers aan dit nummer

Medewerkers aan dit nummer (buiten de redactie):
H. Basters, J. Daris, W. Driessen, H. v.d. Eijkhof,
J. Goudsmit, J. van Haare, R. van Hal, Th. van Hattum,
H. Heessels, M. Horst, M. Hulsen, L. van Hulst,
A. Jacobs, F. Jansen (foto's), Th. de Jong, Jorrit Klerks,
Jurgen Klerks, M. van Lieshout, C. v.d. Nobelen,
E. Reker, H. Rijken, H. v.d. Sanden, H. van Schalkwijk,
G. Theunissen, J. Valkenaars, Ch. v.d. Velden, H. v.d.
Ven, C. Verhagen, C. v.d. Voort, T. Vorstenbosch,
F. Vriens, R. Weijtmans, L. Welten, M. v.d. Wiel, A. van
Zutphen.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd
en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting
De Gildetrom.

Vormgeving: P. Kemper
Druk: Drukkerij Vos, Gemert.

TER INLEIDING

Terwijl allerwegen de kringgildedagen, vrije gildedagen en gildemanifestaties gehouden worden, de eerste kermissen onze dorpen en steden op de been brengen, 'vliegen' de berichten over de gilden en hun activiteiten en wederwaardigheden heen en weer tussen schrijvers, correspondenten en de Gildetrom-redactie. Het wordt weleens vergeten, maar het zijn telkens weer drukke tijden voor alle betrokkenen bij een tijdschrift. Iedereen is bezig om - als het even kan - alle informatie te vergaren, te bewerken en op tijd op de juiste plaats te krijgen. Want: de abonnees, gildebroeders en -zusters en alle andere belangstellenden en belanghebbers, dienen op de normale tijd hun nieuwe aflevering van De Gildetrom in de bus te krijgen.

In al die drukte gaat er wel eens iets niet goed, en dat wordt meestal nog wel op tijd ontdekt. Meestal, en dat betekent dus ook: niet altijd. In de vorige aflevering hebben we dat tot onze ontzetting meegemaakt bij de bijschriften van enkele In memoriams. We hopen dat we het er deze keer beter afbrengen. Ooit worden we nog eens volmaakt ...

In deze aflevering besteden we volop aandacht aan de jeugdgildendag en de winnaar van de Jan van Dooren Wisselroef.

Meestal speelt een gilde een rol binnen het eigen dorp of de eigen stad, ooit ook nog wel eens regionaal, maar in een enkel geval slaat een gilde de vleugels ook uit naar een ver buitenland. Zo heeft het Sint Antonius Abt - Sint Catharinagilde uit Nistelrode een project op zich genomen in Irian Jaya. Het biedt daar hulp aan het missiewerk van de paters Augustijnen.

De Gildetrom is een blad van en voor de Brabantse gilden. En: door de gilden. Elk jaar worden door een onafhankelijke jury de bijdragen van gildebroeders beoordeeld. Daaruit wordt telkenjare één artikel gekozen; waarvan de auteur een prijs ontvangt: de Jan Mes-prijs.

Gilden en geschiedenis, voor veel 'buitenstaanders' komt het op hetzelfde neer. Gilden hebben in elk geval wel al veel geschiedenis meegeemaakt, en daarvan is in allerlei stukken en archieven ook nog van alles terug te vinden. Je moet er maar even aan gaan staan om dat alles op te zoeken, te lezen en er dan even een verhaaltje van te maken ... Maar zo eenvoudig is dat niet! Daar gaat toch wel even wat meer tijd en moeite in zitten. En dan wordt er vaak nog maar een tipje van de sluier opgelicht, zoals bij het Sint-Jorisgilde in Udenhout.

In elk geval willen we de gilden bedanken, die in het programmaboekje bij de gildendagen een pagina gereserveerd hebben om aandacht te vragen voor De Gildetrom.

Bij de omslagfoto:

Gildebroeders en -zusters, die nu hun zoveelste - verdienstelijke - jubileum vieren, zijn ook ooit eens begonnen als vendelier, bazuinblazer, tamboer, schildknaap of wat dies meer zij. Daarop terugblikken is een goede zaak, maar zeker zo belangrijk is, nu aandacht te besteden aan de jeugd, de verjonging van de gildes. En dat zowel kwantitatief als kwalitatief. Het organiseren van jeugdgildendagen zoals op 3 mei j.l. in Strijp (Eindhoven) is een uitstekend middel om de kwaliteit te bevorderen. Leuk bovendien voor toeschouwers, die misschien ook geïnspireerd raken, en het levert mooie plaatjes op ...

Op de foto:

Bar Kemper, jeugdvendelier van het Sint Catharinagilde Tongelre;
Martijn Engelen, jeugdbazuinblazer van het Sint Joris en Barbaragilde Maarheeze; Robbert Dielis jeugdtamboer van het Gilde Sint Jan Baptista Leenderstrijp.

'Met dank aan de Clarissen...'

JEUGDGILDENDAG 3 MEI 1998, GEORGANISEERD DOOR HET SINT-CATHARINAGILDE STRIJP

„Met dank aan de Clarissen”, dit waren de woorden die ik op 3 mei jl. om half 5 uitsprak in een interview met een journalist van het Eindhovens Dagblad. De jeugdgildendag was op dat moment voor mij en voor onze leden geslaagd.

Dan besef je dat het weer wederom van invloed kan zijn op een activiteit die je organiseert.

Het is bij ons gilde bijna een traditie om 'een worst te brengen naar de Clarissen'. Het betreft hier een kloostergemeenschap van zusters nabij de Gennepse watermolen in Eindhoven. Op verzoek bidden ze dan voor goed weer. Over het weer hadden wij op 3 mei jl. niet te klagen. Waren de voorspellingen voor deze dag ongunstig, in de middaguren trok de bewolking weg en werd het stralend weer. Met dank aan ...

Na ons succesvolle gildenfeest op 7 juli 1996 op het Sint-Trudoplein namen wij contact op met het bestuur van Kring Kempenland met de vraag de jeugdgildendag van 1997 te mogen organiseren. Wij hadden hier een belangrijke reden voor.

Onze jubilerende gildebroeder Jan van Dooren schonk in het kader van zijn 65-jarig lidmaatschap in 1996 een wisseltrofee aan Kring Kempenland. Deze trofee 'de Vendelier' wordt jaarlijks uitgereikt

aan de beste vendelier in de leeftijdscategorie 11 t/m 15 jaar tijdens de jeugdgildendag. Helaas voor ons gilde, maar het bestuur van Kring Kempenland had reeds de wedstrijden toegekend aan het St. Luciagilde in Steensel. Daarom niet getreurd. De jeugdgildendag van 1998 werd ons wel gegund.

Tijdens de voorbereidingen hadden wij enkele doelstellingen voor ogen.

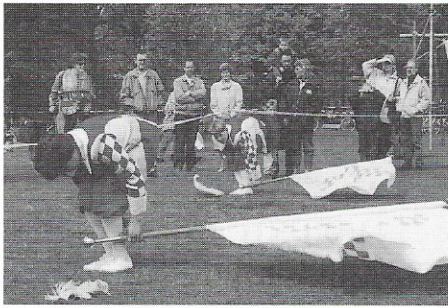
Het moest een plezierige dag worden voor zowel de jeugdleden van Kempenland alsmede de overige jeugd.

Ons gilde tracht midden in de maatschappij te staan. Reden om de jeugddag zo aantrekkelijk mogelijk te maken zodat het publiek massaal komt genieten van het gildewezen.

Het Philips-Van Lennepark nabij de huidige schietlocatie van het Sint-Catharinagilde werd aangewezen als feestterrein waarop alles zou plaatsvinden.

Na enkele commissievergaderingen werd de wil uitgesproken meer te doen dan het uitsluitend organiseren van wedstrijden. Met de scouting 'De Wielewaal' uit Strijp werden afspraken gemaakt omtrent het bouwen van een dorp met torens, bruggen en poorten. Ook medewerkers van de kinderboerderij werden betrokken in de organisatie.

De leden werden erop uitgestuurd voor het vergaren van de nodige financiële middelen.

Dit ter financiering van het nog uit te brengen programmaboekje, zilverprijzen en andere uitgaven.

De aangesloten gilden van Kring Kempenland ontvingen reeds in oktober 1997 een aanschrijven. Dit werd medio januari herhaald. In totaal schreven 14 Kempische gilden zich in voor deelname. Zo'n 70 jeugdleden zien het wel zitten om in Strijp te strijden voor het zilver.

Om te zorgen dat het publiek kennis en weet had van dit feest werd op grote schaal de publiciteit gezocht. De kranten, televisie, radio werden aangeschreven. Dit had effect. Het bestuur werd uitgenodigd om te komen in de studio's van Omroep Brabant, radio Kempen FM en Omroep Eindhoven. Daarnaast zijn 150 persoonlijke uitnodigingen verstuurd. Uiteraard werden ook de bewoners van Strijp op de hoogte gehouden. Zo'n 5000 strooifolders werden huis aan huis verspreid.

Vrijdag 1 mei 1998, de dag waarop de voorbereidingen ten uitvoer werden gebracht.

In een rap tempo werd het terrein omgebouwd tot een waar dorp. De saamhorigheid onder de leden van Catharin nam met de uur toe. Het hoogtepunt werd bereikt toen zaterdag 2 mei 1998 ruim 25 scoutingleden uit de vrachtwagen sprongen om eensgezind mee te werken aan het gezamenlijke doel: de jeugdildendag. Wij kregen hiervan een goed gevoel. Samen werken aan iets. Belangeloos. Heerlijk.

Na drie dagen van kamperen op het terrein breekt eindelijk de dag aan. Hierop hadden wij zolang gewacht. Ook tijdens de ochtenduren moesten de handen uit de mouwen worden gestoken. Rond 11.30 uur vloog iedereen in het gildetenu. Van afstand kwamen de eerste deelnemers het terrein op. Zij zijn verbaasd. De aanmeldingen gaan in een razend tempo. Tegen 12.30 uur zijn de meeste deelnemers voorzien van een dagpasje. De publiciteit heeft gewerkt. Van alle kanten kwam het publiek ons toegestroomd.

De deelnemers verzamelden zich bij een gebouwde poort. Om 12.45 uur vertrok de bonte stoet door het park. Rondom de toren hield men staande. De openingstoespraken van wethouder N. van de Spek, regerend deken J. van Hoek en voorzitter J. Oomen gingen erin als koek. Na deze toespraken werden een tamboer, bazuinblazer en vendelier uitgenodigd om samen met de genodigden de wedstrijden te openen. Bij elk veld werd een lint doorgeknipt. De openingsschoten, voorzien van een lichtkogel, werden afgevuurd. De wedstrijden konden beginnen. Ruim 1000 toeschouwers genoten van dit schouwspel. Voor de jeugd was er volop vertier. Een springkussen, skelters, verven vendels/zilvervestjes etc. Ook voor de oudjes werd gezorgd. Het gilde zorgde voor de inwendige mens. Naast dit kon men een poging wagen met de kruisboog en het geweer. De mensen genoten ouderwets van de gildenactiviteiten. Leuk om dit mee te maken.

Rond 17.15 uur ging de prijsuitreiking van start. Johan Oomen deelde persoonlijk alle deelnemers een oorkonde uit. Complimenten aan alle deelnemers. Zij waren bij de afname volledig in tenue. Ook de hoofdmannen gaven acte de présence. De spanning steeg ten top bij de uitreiking van de zilverprijzen. De prijzen vervaardigd door zilversmid Nol Coopmans werden uit handen van de hoofdmann van het desbetreffende gilde uitge-

reikt aan het eigen kroost. Dit uiteraard op voordracht van het Sint-Catharinagilde Strijp.

Als laatste werd de Jan van Dooren wiseltrofee uitgereikt. 'De vendelier' is gewonnen door Bryan van de Ven. Een geëmotioneerde vader overhandigde zijn zoon het zilverschildje waarna Bryan de trofee uit handen kreeg van Peter, de zoon van Jan van Dooren. Hij is voor een jaar de trotse bezitter van dit bronzen beeldje. Dit beeldje krijgt een waardig plaatsje in de gildenkamer van het Sint-Jorisgilde Stratum deelde hij na afloop mede. Een ieder kan hiervan genieten aldus Bryan.

Uiteraard werd ook de jeugd in de bloemetjes gezet. Zij die in het bezit waren van een geschilderde vaan/zilvervest konden een prijs verdienen. Een jury wierp een deskundig oordeel. Uiteindelijk gingen zij allen met een prijs naar huis.

De scouting en het gilde waren inmiddels begonnen met het kuisen van het terrein. Tegen half 8 was het terrein volledig opgeruimd.

Met volle teugen genoten de leden van het Sint-Catharinagilde Strijp van een glas bier. Verdiend. Al met al konden wij terugkijken op een geslaagde jeugdildendag. Een stimulans om meerdere activiteiten op te zetten. Wij allen hebben de smaak te pakken. In broederschap iets organiseren, is het ware gildewezen. ■

Henri van Hout, schrijvend deken

Bryan van de Ven

BESCHEIDEN MAAR TROTSE WINNAAR JAN VAN DOOREN WISSELTROFEE

door Jacques Govers

Vanaf 10 dagen na de geboorte al actief bij het gilde betrokken

De gildebroeders van het Sint Jorisgilde Stratum hebben onderling een hechte band met elkaar. Ieder zondag 'na de hoogmis' komt men bij elkaar in het eigen gildehuis aan de Boutenslaan te Eindhoven. „Zoals we vroeger iedere zondag naar opa gingen, zo komen we ieder zondagmorgen bijeen om elkaar te ontmoeten”. Gezellig samen koffie - of iets anders - te drinken, te biljarten, een kaartje te leggen of zomaar wat te buurten. Het zijn niet alleen de gildeactiviteiten die hun samenbinden; ook buiten het gilde trekt men samen op; concertbezoek, fietstochten, samen op vakantie enz enz. Het gilde is één grote familie. En zo raakte ook Bryan al op zeer jonge leeftijd bij het gilde betrokken. Amper 10 dagen oud of hij ging mee naar de Guld om in zijn reiswieg onder het biljart in het gildehuis, dat toen nog gevestigd was in een oud gedeelte van de Linnenfabriek Kodijko aan de Tongelresestraat te

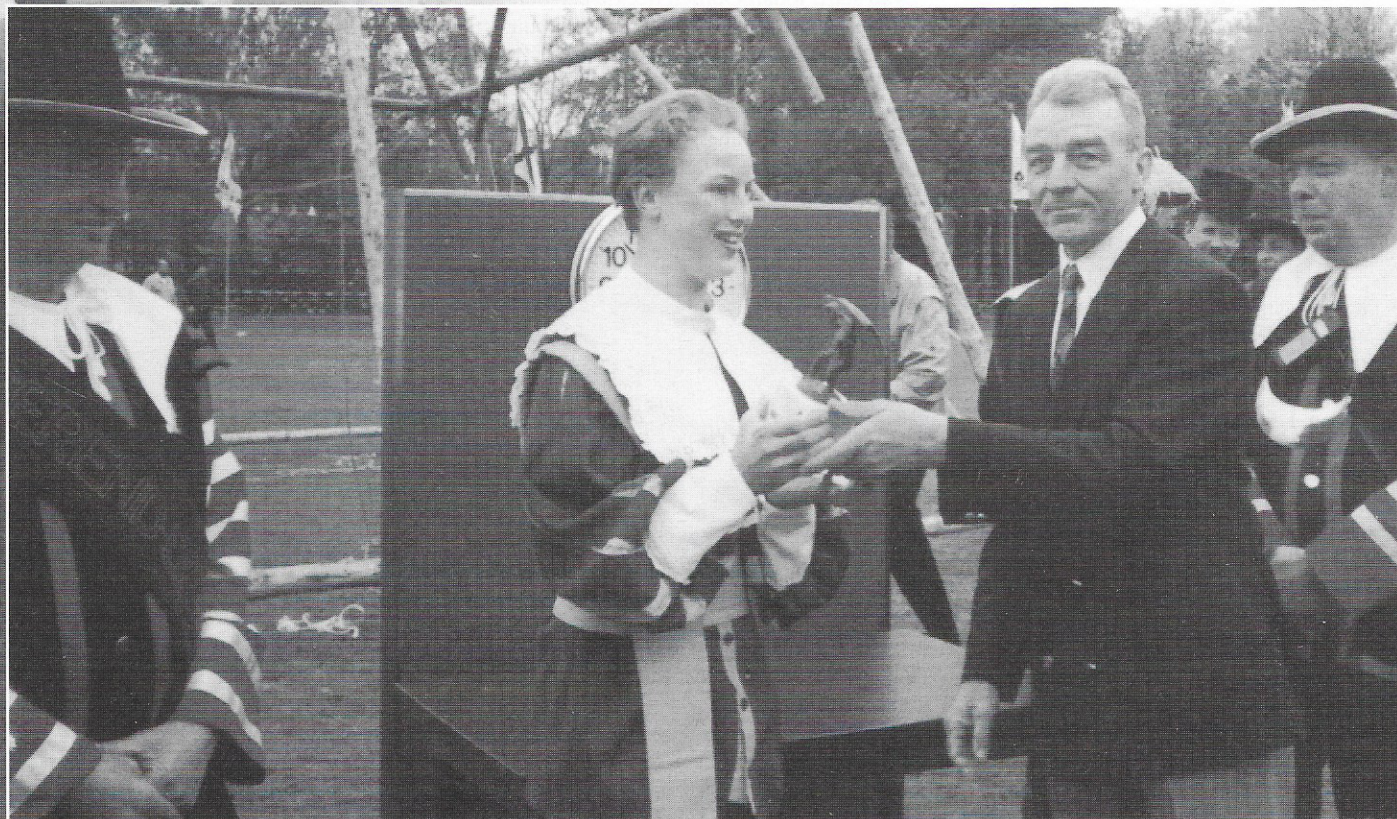
Eindhoven, te wachten totdat het pa en ma behaagde om huiswaarts te keren. Het gildebroeder zijn is Bryan dan ook als het ware met de 'bierpul' ingegoten.

Telg uit een bij het Sint Jorisgilde vermaard geslacht

Bryan is een telg van het bij het Sint Jorisgilde Stratum vermaarde geslacht Bax. Zijn moeder is een Bax, zuster van gildebroeder Frans Bax, de historicus van het gilde, en dochter van Jac Bax (1910-1996) die ruim 60 jaar gildebroeder van

'BRYAN HEEFT HET NIET VAN EEN VREEMDE'

het Sint Jorisgilde was. Vele generaties overgrootvader, over-overgrootvader en mogelijk nog eerder waren lid van dit al oude Stratumse gilde en velen van hen waren begonnen als tamboer of vendelier. Bryan heeft het dus niet van een vreemde.

SIGNALEMENT:

Naam: Bryan van de Ven
 Roepnaam: Bryan
 Geboren: 11 december 1989
 Adres: Lijsterbesbeek 10
 te Veldhoven
 Gilde: Sint Joris Stratum
 Gildebroeder
 sinds: 1989
 Functie: tamboer vanaf 1989
 vendelier sinds 1997

Eerst tamboer nu succesvol vendelier

Vanaf je zevende levensjaar kun je al lid worden van het Sint Jorisingilde Stratum. Zo ook Bryan. In 1989 kwam hij bij het gilde en begon zich de techniek van het roeren van de trom eigen te maken. Maar omdat hij dan in zo'n raar pak moest lopen vond hij dat maar niets en begon twee jaar geleden zich de kennis en de slagen van het vendelen eigen te maken (en loopt nu nog in dat rare pak.) Bryan kreeg les van de gerenommeerde vendelier Jan van Dooren.

'IK LOOP NU NOG IN DAT RARE PAKJE'

Ieder zondagmorgen was Jan present, ook al liet zijn conditie hem wel eens in de steek. Jan van Dooren was op het gildencentrum present om zijn vaardigheden over te dragen op de jongere generatie. Vele vendeliers uit Kring Kempenland hebben het vendelen van Jan geleerd. Jan van Dooren was een goede leermeester en Bryan een goede leerling. Amper een jaar met vendelen bezig, won hij al een eerste prijs op de kringgildedag van 1998 en nu dit jaar met de jeugdwedstrijden het hoogst haalbare: de Jan van Doorentrofee.

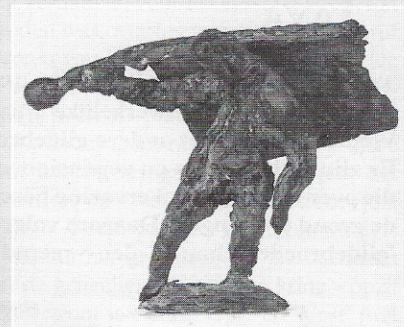
Deze trofee werd twee jaar geleden door de vorig jaar overleden Strijpse kampioensvendelier Jan van Dooren, gildebroeder van het Sint Catharinagilde Strijp, beschikbaar gesteld om het vendelen onder de jeugd te stimuleren. De trofee werd hem overhandigd door de zoon van Jan van Dooren; en het was aan de zichtbaar trotse en geëmotioneerde vader van Bryan de eer om zijn zoon het zilveren prijzenschild te mogen overhandigen.

Door het plezier in het vendelen valt het hem niet moeilijk er andere dingen voor te laten. Bryan vindt het alleen jammer dat hij volgend jaar zijn titel niet kan verdedigen.

Hij wordt dan 16 jaar en kan niet meer deelnemen aan de jeugdwedstrijden. Maar mogelijk blijft de trofee toch in het gezin Van de Ven en/of bij het Sint Jorisingilde Stratum; want zijn jongere broer Joey heeft serieuze plannen de titel te verdedigen en de trofee over te nemen. ■

Jan van Doorentrofee

Dit jaar kan voor de tweede keer gestreden worden om de wisseltrofee: 'DE VENDELIER'.

Het bronzen beeldje is in 1996 aan Kring Kempenland geschonken door de Strijpse gildebroeder Jan van Dooren in het kader van zijn 65-jarig lidmaatschap van het Sint Catharinagilde Strijp. Jan was de pionier van het Brabantse vendelen. Samen met zijn gildevriend Renier Strijbosch hebben zij ervoor gezorgd dat het huidige vendelgebed overgedragen is aan de Brabantse gilden. Het 'systeem Strijbosch' werd uiteindelijk door vrijwel alle gilden in Kempenland overgenomen.

Vele prijzen zijn door Jan van Dooren gehaald tijdens gildefeesten. Ook internationaal was hij een welgeziene gast. Menig koning(in), staatshoofd heeft hij begroet met zijn vendel. In België werd hij zelfs onderscheiden met de Gouden Papegaai. Een hoge onderscheiding voor het eerst uitgereikt aan een buitenlander.

Van Dooren stond ook wekelijks paraat om de jeugdleden van Kring Kempenland op te leiden als vendelier. In weer en wind is les gegeven in het oude opleidingscentrum KODIJKO aan de Tongelresestraat te Eindhoven.

Zijn jubileum als gildelid was voor hem reden om een bronzen beeldje te schenken aan Kring Kempenland. Het beeldje is gemaakt door mevrouw Willy Slegers-Van der Putt uit Bergeijk en laat de souplesse van een vendelier zien tijdens het vendelen.

Het beeldje is voor de eerste keer uitgereikt op 17 mei 1997 op de jeugd gildedag, georganiseerd door het Sint Lucia-gilde Steensel. De gelukkige was de vendelier met ervaring Ralph van de Voort van het Sint Martinusgilde Tongelre.

Jan verheugde zich erop om deze wisseltrofee in zijn gildedomein Strijp te overhandigen aan de beste vendelier. Helaas mocht hij dit niet meer meemaken. Op dinsdag 28 oktober 1997 overleed hij op 80-jarige leeftijd in zijn woonhuis aan de Zeelsterstraat.

Zijn zoon overhandigde op deze jeugd gildedag deze trofee aan de beste vendelier. ■

Hoe is het om gildebroeder te zijn?

Bryan is daarin zeer kort en duidelijk: 'Gezellig'. Vooral de kringgildedagen. Iedereen komt dan bij elkaar. Je ontmoet dan weer vele vrienden en bekenden. Ook al kent het eigen gilde weinig jeugdleden, op kringgildedagen kom je elkaar tegen. Zo ook op de jaarlijkse jeugd gildedag van Kring Kempenland.

Het gildebroeder zijn zelf heeft voor hem nog geen diepere betekenis. Het is vooral de ontspanning, het vendelen en trommen dat hem bindt. Het valt hem ook op dat jongeren, en niet alleen zij, maar ook ouderen buiten het gilde weinig of niets weten van wat het gildebroeder zijn betekent.

Hij vindt het ook moeilijk om het uit te leggen als anderen hem daarover vragen. Mogelijk ligt hier nog een taak voor de gilde-overheden (en De Gildetrom) om hieraan meer aandacht te schenken. De bekendheid over het gildewezen is niet zo groot als wij als gildebroeders wel denken.

'VOORAL DE ONTSPANNING, HET VENDELEN EN TROMMEN'

GILDE UIT NISTELRODE BRENGT MISSIEHULP IN IRIAN JAYA

Twee gildebreders zijn begin 1998 afgereisd naar Irian Jaya om daadwerkelijke missiehelp te bieden. Wellicht brengt het andere gildebreders op een idee. Er zijn legio vutters en gepensioneerd bij de gilden, die over tijd en vooral ervaring beschikken om iets van de grond te brengen. Daarom volgt hier het relaas van 'gildebrederschap-in-den-vreemde'.

door Ton Vorstenbosch

Het missiegebied waarmee hoofdman Ton Vorstenbosch van het gilde Sint Antonius Abt - Sint Catharina uit Nistelrode al ruim vijftien jaar contacten onderhoudt, is het ongeveer dertig jaar jonge bisdom Manokwari-Sorong op Irian Jaya, het voormalige Nieuw Guinea. In dit bisdom zijn de paters van de orde van Augustijnen werkzaam.

Met de toen plaatselijk verkrijgbare bouwmaterialen en met een minimum aan geldelijke middelen werd begin jaren tachtig in opdracht van de paters een bescheiden klooster gebouwd. Door investering van heel veel tijd en geduld zijn thans de meeste van de Augustijner missionarissen op Irian Jaya, inlandse priesters. Daarom ligt het in de bedoeling dat de vijf overgebleven Nederlandse Augustijner paters in 2001 terugkeren naar hun vaderland. Zonder meer mag worden gezegd dat de Augustijnen er een bloeiend missiegebied hebben opgebouwd.

Klooster toe aan renovatie

Begrijpelijk dat de vertrekkende paters het klooster, dat aan renovatie toe is, in goede staat willen achterlaten aan hun inlandse medebreders. Gebouwen hebben in de tropen veel te lijden vooral als deugdelijke bouwmaterialen nauwelijks beschikbaar zijn. En financiële injecties helpen weinig als kennis van renovatie en bouwkundige ervaring nagenoeg niet aanwezig zijn. Bovendien blijkt, dat de moerasachtige grond er de oorzaak van is dat het kloostergebouw verzakt.

Gildebreders Adriaan van Wanrooy heeft, bij het stucadoren van een muur, over belangstelling geen klagen

Hierdoor sprongen de leidingen van water, electriciteit en riolering kapot. Deuren sloten niet meer of waren niet open te krijgen, vloeren en muren toonden grote gaten, tegelwerk was door scheuren vernield. Het ene probleem veroorzaakte weer een ander probleem. Water om te mandiën (wassen) en te drinken werd intussen in emmers gehaald uit de vrijwel lege opvangbak voor regenwater. Vanwege El Niño wordt

Irian Jaya geteisterd door aanhoudende droogte. Op het deel van de elektrische installatie dat nog werkte stond een spanning die varieerde van 170 tot 240 Volt. Kortom de paters ontbeerden hun eerste levensbehoeften.

Praktische hulp van het gilde

Tijdens het vierjaarlijkse verlof van Augustijnerpater Jan Frank in de zomer van 1997, kwam deze schrijvende toestand onder de aandacht. Bij gebrek aan vakkundige kennis in het missiegebied werd besloten vanuit het Nistelrodese gilde praktische hulp te bieden. Na inventarisatie van wat er in de Vogelkop van Irian Jaya aan bouwmaterialen en gereedschappen beschikbaar is, gingen op eigen kosten in januari 1998 Adriaan van Wanrooy en Ton Vorstenbosch drie weken naar het missiegebied om de voorzieningen in het klooster te verbeteren. Met hulp van de papoeabevolking en gebruikmakend van de plaatselijk verkrijgbare bouwmaterialen is er veel gerenoveerd. Zes werkdagen per week van twaalf uur per dag bij een luchtvochtigheid van 96% en 35 tot 40 graden Celsius werd er hard gewerkt. De daardoor behaalde resultaten zijn dan ook boven ieders verwachting.

Grote en kleine klussen

De wateropvang en watervoorziening werken nu geheel automatisch en beter dan ooit tevoren. Muren zijn gemetseld, vloeren gestort, tegels gelegd, deuren weer gangbaar gemaakt en de elektrische installatie is niet alleen hersteld, maar ook aanmerkelijk uitgebreid. Bovendien worden de grote spanningsfluctuaties opgevangen door een stabilisator. Ook zijn diverse andere zaken waar de paters een enorm gemak van hebben weer hersteld. Opvallend is, dat het vaak kleine dingetjes zijn die in onze westerse consumptiemaatschappij als normaal worden gezien en waar gedachtenloos aan voorbij wordt gegaan.

Van Wanrooy krijgt assistentie van een papoeavrouw bij het halen van water voor het aanmengen van de mortel

Beetje comfort gebracht

De dankbare paters hebben gelukkig weer de beschikking over wat 'comfort' en zijn buitengewoon blij met de behaalde resultaten. Ook de provinciaal overste van de Nederlandse orde van Augustijnen in Utrecht was aangenaam getroffen met het initiatief en de bereikte resultaten.

Met een gerust hart konden de paters Augustijnen hun generaal overste die het klooster in maart van dit jaar bezocht, een passend onderdak aanbieden. Vermoeid maar voldaan kwamen de gildebreders Adriaan en Ton in februari terug uit Irian Jaya. ■

IN HET JAAR 2000 WEER MET VELEN OP PELGRIMAGE NAAR ROME!

De Stichting Pelgrimage organiseert in november 2000 tijdens het Heilig Jaar weer een pelgrimsreis naar Rome. De Stichting Pelgrimage is een initiatief dat enkele jaren geleden is ontstaan onder gildebreders na een succesvolle gildepresentatie in Rome in 1990. De stichting heeft inmiddels ver-

schillende gildereizen met succes georganiseerd, zoals in 1994 naar Lourdes en Santiago de Compostela en in 1996 naar Polen en Tsjechië. De intentie van de stichting is reizen naar bekende pelgrimsplaatsen in de wereld te organiseren. Daarbij wordt aangesloten op de doelstellingen van de gilden van saamhorigheid, broederschap binnen de context van de eeuwenlange relatie tussen de gilden en de RK gemeenschap.

In het jaar 2000 zal wederom op veler verzoek een reis naar Rome worden georganiseerd. Aanleiding is een wisseling tussen twee eeuwen, het door de Paus afgekondigde Heilig Jaar en de goede herinneringen die er bestaan aan de reis die in 1990 is uitgevoerd. Het programma zal echter op verschillende onderdelen afwijken. De reis wordt uitgevoerd rondom de feestdag van Sint Willibrord (7 november). Reismogelijkheden zijn:

5-daagse vliegreis van 5 tot en met 11 november 2000;
10-daagse busreis van 2 tot en met 11 november 2000;
12-daagse busreis van 1 tot en met 12 november 2000, dit is een z.g. reis 'klassiek Italië'.

De reistechnische verzorging van de pelgrimage is in handen van Pelikaan Reizen uit Zevenbergen, maar uiteraard staat deze reis open voor eenieder die geïnteresseerd is.

Het is een reis afgestemd op de wensen/behoefte van de gildebroeders en de gildezusters, ook voor niet aan de gilden verbonden leden.

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot het secretariaat van de Stichting Pelgrimage: Korte Brugstraat 28, 4871 XS Etten-Leur, tel: 076 - 5013270, fax: 076 - 5036645.

Vanaf september 1998 zijn er documentatie/folders e.d. met uitgebreide reisinformatie beschikbaar. ■

P.R. commissie Pelgrimage

SCHRIJVEN

Schrijven, je gedachten eens op papier zetten en het opnieuw overwegen, dat vind ik het goede en het leuke van schrijven. Je hebt een hersenspinseltje en dat probeer je zichtbaar te maken, zichtbaar vooral voor jezelf. Het dwingt je namelijk, over de lijnen die je trekt, de standpunten die je te vuur en te zwaard verdedigt, eens wat beter te overwegen.

En dan komt het, het zat er redelijk goed in, maar wanneer het op papier staat, dan komen dikwijls de twijfels, het gaat menigmaal zo totaal anders dan in een gesprek. Wanneer een gesprek beëindigd is en je denkt er later nog eens over na, dan blijkt er een hoop niet gezegd te zijn. Men ontdekt zelf dat het onderwerp, waarover men dacht te kunnen redeneren, voor een belangrijk deel zelfs niet aan de orde is geweest. Dat was dan weer het gevolg van de vele onderbrekingen door hen met wie men het gesprek voerde. Schrijven lijkt zo gezien veel en veel eenvoudiger. Je zet gewoon op papier wat in je

opkomt, het wordt door geen mens onderbroken. Wat kun je nog meer verwachten? Toch kan het gebeuren dat na een kwart pagina de boel leeg en opgebrand blijkt te zijn. Dan wordt dat 'leuke en gemakkelijke' hard werken, en het kan toch nog onbevredigend zijn.

Op de laatst gehouden algemene vergadering van de Kring Baronie en Markiezaat vernam ik, voor het eerst na jaren, dat de secretaris best tevreden was over het jaar 1997. Dit betrof dan vooral het aanleveren van kopij voor de Gildetrom. De Gildetrom is echt wel een blad van goede kwaliteit en qua uitvoering is het ook goed te noemen. Het is een bron van informatie over de N.B.F.S., de kringen, men behandelt erin de activiteiten der gilden, jubilea, kringonderscheidingen, het overlijden der gildebroeders en -zusters, kortom: zaken die vermeld dienen te worden. Toch, wanneer het alleen uit dergelijke artikelen bestaat, zal het gemakkelijk - na het lezen hiervan en dan vooral de gedeelten uit je eigen kring - opzij gelegd worden. De Gildetrom is er om 'Oost en West' met alles daartussenin te verbinden met elkaar, gildebroeders en -zusters bewust te maken, dat het één groot gilde is, de gehele Noordbrabantse Federatie.

Het gildewezen is autonoom in al zijn facetten. Dat levert naar buiten dat prachtige plaatje op van bijvoorbeeld een massale opmars met prachtige kostuums, attributen, etcetera, zo verschillend en toch eigen. Het jaar 2000 moet ons prikkelen, gaat veranderingen teweeg brengen. Om dat aan te kunnen, zullen we de handen ineen moeten slaan, de juiste balans weten te vinden, zorgen dat er een hechte eenheid ontstaat. Als we daarvan overtuigd zijn, nou, dan zien wij het jaar 2000 met vertrouwen tegemoet. ■

Adrie Boot

HISTORISCH ONDER- ZOEK GESCHIEDENIS SINT JORISGILDE UDENHOUT

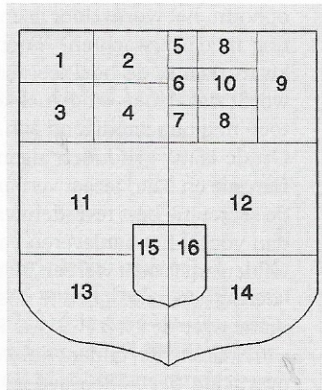
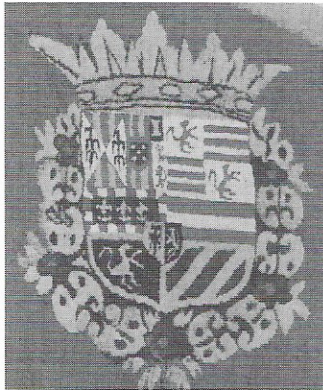
Aan de hand van een verkeerd gebruik van het wapen van aartshertog Albrecht van Oostenrijk op de standaard van het Sint-Jorisgilde uit Udenhout, is een tipje van de sluier van de geschiedenis van het gilde opgeheldert. Ook is aan het licht gekomen dat er een kleine afwijking in het huidige wapen zit.

door Rob Weijtmans

In de afgelopen jaren is er onderzoek gedaan naar de geschiedenis van het gilde Sint Joris uit Udenhout. De reden hiervoor is dat er maar weinig bekend is van wat er vroeger is gebeurd. Als deken-schrijver van dit gilde ben ik zeer geïnteresseerd in geschiedenis. En het gilde is geschiedenis. Een aantal aanknopingspunten voor dit onderzoek waren: een krantenartikel bij gelegenheid van het 300-jarig bestaan, het koninklijk wapen op de oude standaard anno 1750 en beschrijvingen van het zgn. Schuts-heike dat eigendom is van het Sint-Jorisgilde en het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan.

Privilege van aartshertog

Allereerst heb ik het boek 'Gilden kring Maasland 1935 - 1985' bestudeerd. In de inleiding 'een stukje geschiedenis bij de omslag' staat ons wapen beschreven. De auteur van dit boek, Jan Toorians, schrijft het volgende, ik citeer: „We nemen aan dat dit wapen is van Albrecht van Oostenrijk, de Vrome, aartshertog, zoon van Maxiliaan van Oostenrijk. (In

Links het gespiegelde wapen zoals het op de standaard van Sint Joris Udenhout te vinden is.

Rechts de heraldische vorm zoals het wapen moet zijn.

1,4: Hongarije, 2,3: Bohemen, 5: Kastilië, 6: Granada, 7: Leone, 8: Aragon (Catalonië), 9: Sicilië, 10: Portugal, 11: Oostenrijk, 12: Oud-Bourgondië, 13: Nieuw-Bourgondië 14: Brabant, 15: Vlaanderen, 16: Tirol

Oostenrijk heette hij Albrecht VII). Hij en zijn echtgenote hebben het Sint-Jorisgilde dit privilege verstrekt bij de stichting. Hun namen komen dan ook in de stichtingsakte voor. Voor onze kring een bijzonderheid waarop men trots mag zijn”.

Lange zoektocht door archieven

Met deze tekst in het achterhoofd ben ik gaan zoeken in het streekarchief van Oisterwijk. Aldaar heb ik wel informatie gevonden over de jaren 1900, maar niets over het wapen. Na overleg met Frans van Iersel ben ik naar het Rijksarchief in 's-Hertogenbosch gegaan. Na vele dagen zoeken zijn de bewijzen gevonden dat het wapen wat in ons gildevaandel en standaard staat van Albrecht van Oostenrijk is. In de 'Chronyke van Vlaenderen', geschreven door N.D. en F.R., gedrukt door Andreas Wydts Stadts-drucker in de Breydelstraet in S. Antonius 1736, staat een afbeelding van Albrecht van Oostenrijk en zijn wapen. De vermoedens van Jan Toorians dat het wapen in onze huidige standaard gespiegeld is, klopt. En er zit een kleine afwijking in ons huidig wapen. De zilver granaatappel van Granada bevindt zich in ons wapen tussen Kastilië en Leon. In de tekening van het boek vinden we de granaatappel onder dat van Portugal. Voor heraldische vorm: zie tekening.

Banden met 's-Hertogenbosch

De leeftijd van het gilde Sint Joris te Udenhout is niet bekend, maar de datum waarop de caert is uitgegeven wel. Deze datum is gevonden in antwoorden van gemeenten op een besluit waarin werd verzocht om alle goederen die de schutterijen bezaten op te geven. Burgemeester Pijnenborg, schout van 1821 tot en met 1832, schreef het volgende:

„Zij doen vantijds optogten met hunne vaandels en trom bij het passeren van Vorsten of andere groote personalien. Ook schieten zij met de kermis de vogel om alzo vreugden onder de ingezetenen te brengen en betalen hunne eigen penningen de kosten daarop loopende. Die Schutterij van Sint Joris schijnd afhankelijk geweest te zijn van de Schutterij van den Ouden Voetboog te Den Bosch om dat daar deze een copie of soort van Caert verstaand is afgegeven den 16 December 1594 door de Schutterij van den Ouden Voetboog te Den Bosch. Naar naamd, maar uit Schijnd dat zij toen het Vaderland defendeerden en die copie was getekend. Hoppe Willems”.

Banden met café's en herbergen

Naast de 17e eeuw is er ook onderzoek gedaan naar de café's en herbergen van Sint Joris. Het oudste stuk is van 1889. In het gemeente-archief van Tilburg bevindt zich een map met

oude hinderwetvergunningen. 'Op 12 april 1889 vraagt Peter Mutsaers herbergier te Udenhout een hinderwetvergunning aan voor een schutsboom op sectie F 2125'. Deze boom is door twee gilden gelijktijdig gebruikt. Sint Joris en Sint Antonius - Sint Sebastiaan. Dit laatstgenoemde gilde viert dit jaar het 450-jarig bestaan. Udenhout kan er trots op zijn twee gilden te hebben die al zou oud zijn en een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de culturele geschiedenis van deze Noordbrabantse plaats.

Bronnen:

- 1) Rijksarchief Den Bosch, Chronyke van Vlaenderen, blz. 514.
- 2) Rijksarchief Den Bosch, 4409 code inventaris 095.01 antwoorden van gilden en gemeenten op het besluit: 'Ten aanzien der goederen en bezittingen van de voormaals bestaan hebbende schutterijen'.
- 3) Gilden kring Maasland 1935 - 1985, uitgever De Kempen BV te Hapert.
- 4) Gemeentearchief Tilburg, archiefnummer 865-796.

BUSJE KOMT ZO

Een goed voornemen ten spijt tikten de minuten op de zondagochtend van 3 september weer veel te snel voorbij. Daarom was de snelheid iets hoger dan maximaal toegestaan, maar ook de hermandad heeft weekend. Toch nog op tijd geef ik de hoofdman van het Nistelrodesse gilde een hand en hij begeleidt mij naar een zitplaats in de kerk, naast een wethouder. Wat later begroet ik Theo die zijn hoofdmanspiek in de lengte in de kerkbank legt. Ik stel voor 'dat grote ding' maar door de midden te zagen waarop hij prompt de staf in tweeën deelt. Er is dus duidelijk over nagedacht. Aan het slot van de luisterrijke en kleurrijke gildemis in de knusse kerk zingen allen uit volle borst 'Brabant, were di!'. Verbazingwekkend hoe dat klinkt. Voelen de gilden een nog niet te definiëren druk van 'buiten'? De wethouder kende het lied echter niet ...

De ere-wijn, in het gemeentehuis van Bernheze, is in de dorpskern Heesch. „Waarom zou je moeilijk doen, het gemeentehuis staat in Heesch, dus gaan we daar naar toe.” Alle genodigden worden met anderhalve bus gebracht; lopen is te ver.

Reliëf met wapenschild

In een ongedwongen sfeer doet de burgemeester een welkomstwoordje. Het gastgilde biedt de gemeente een prachtig reliëf met wapenschild aan. Vooraf merkt de hoofdman op dat hij de burgemeester erkentelijk is voor haar in kleur aangepaste kleding; zij is in het blauw, de kleur van het Nistelrodesse gilde. Het blijkt toeval te zijn. De burgemeester heeft

enige moeite met het verschil tussen namen van hoofdmannen en plaatsen. Het is natuurlijk ook verwarrend. Jan van Grunsven is hoofdman van het gilde uit Vorstenbosch en Ton Vorstenbosch is hoofdman van het Nistelrodese gilde. Overigens, waar hebben allen hun mond van vol? Van de geschenken die zijn aangeboden of van de belegde broodjes? De ontvangst wordt afgesloten en eenieder gaat (weer met de bus) naar de vertrekplaats van de optocht. Nu blijkt de halve bus inmiddels vertrokken, dus moeten allen in één bus. Gelukkig zijn er auto's waar nog enige plaats is. Waar is nu die halve bus? Die vervoert al gildebroeders van het feestterrein naar de startplaats. Er lijkt geen einde te komen aan de wachtenden. „Nou hèk is une keer unen lekkere gildenbroeder op mune schöt in plaats van mun gildetrom” roept een schutsbroeder door het openstaande raam van de vertrekkende bus. Een (nog steeds) wachtende vult aan: „Hoe kan hij er zôveul inkrêge? Ik stao hier al een uur te wachte. T'is nie zo wait, mar ik zit zo gère in de bus.” gevolgd door: „Hier zitten ze der in gefröt en daor komt de grote bus aon.” Even later vertrekt de grote bus, voor de helft gevuld...

Bij het feestterrein is Jan parkeerwachter. Jan is zo iemand die in staat is om veel dingen tegelijk te doen. Kijken, regelen, praten en het paaltje met rood/wit lint verwijderen om bezoekers op het parkeerterrein toe te laten. Hij is zo precies dat hij het paaltje weer in exact hetzelfde gaatje in het zand terugplaatst. Het lint blijft dus strak gespannen. Eigenlijk net zo precies als de hoofdman van het organiserende gilde. Jan bevestigt dan ook: „Ik was hier vanmorgen al om acht uur. Alles is perfekt geregeld; lunchpakketten en zo. We doen dit altijd pro deo hier in Nistelrode. Het oogstdankfeest hebben we ôk gedaon, maar daor kregen we maer vier consumpties en moesten verder alles zelf betaole.” Ondertussen komt er een auto en Jan kijkt keurend naar binnen. „Die mag er wel op, dè hak afgesproken. Unu mins van bijna 90 jaor kunde slecht laote lôpe.”

Zo tegen enen ga ik naar de tribune op het hoofdveld, want op de achtergrond hoor je de aankomende gilden. „Zet dè allemaol mer nie in De Gildetrom” riep Jan nog, waarna ik hem groet.

Het terrein was op wat vlaggen en tentjes (voor de juryleden) na geheel leeg. Ik maak me toch enige zorgen over de publieke belangstelling. De eerste rij van de zitplaatsen is gereserveerd. Verspreid zitten enige gildebroeders en overige belangstellenden. Ik besluit bij een oudere gildebroeder plaats te nemen. Het blijkt Sjef te zijn (die man van bijna negentig), met naast hem zijn schoondochter. Zij begeleidt hem naar de gilde-activiteiten. Hij is lid van Sint Barbara uit Dinther en van Sint Barbara uit Veghel. „Ik ben de enige gildebroeder die van twee gilden lid is.” Hij is niet zo te spreken over de vaandel- en vendelkennis van de gildebroeders en geeft aan wat goed en niet goed is. „Als zo meteen het vaandel mij groet, groet ik het vaandel terug.” Inderdaad, of hij gaat kaarsrecht staan of blijft zitten als de gilden een voor een langs de tribune komen. Ik stel voor dat hij eens een stuk schrijft voor plaatsing in De Gildetrom.

Na bijna dertig jaar vind ik de massale opmars met daarna de vendelgroet nog immer fantastisch! Tussen de gildebroeders, heel onopvallend, staat Eugène. Nu niet als federatievoorzitter voor zijn 'troepen', maar gewoon als hoofdman van zijn eigen gilde. Ik vraag me even af waar de gedachten van zo'n man nu zijn. Denkt hij in het groot of in het klein? Ik kan me plots voorstellen waarom je zou willen uitroepen: 'Wie ben ik dat ik dit mag doen?' Later mag hij met zijn collega-hoofdmannen toch plaats nemen op de tribune. Om te genieten van het bijzondere muziekstuk met vendelspel 'Bernheze'. De hoofdman kondigt aan: „en niet applaudiseren tijdens de voordracht.” Dat is maar goed ook, prachtig! Fijn, een keer gildebroeder te zijn zonder dat iemand het ziet. ■

Jack Goudsmits

VAN HET BISDOM 'S-HERTOGENBOSCH

3 april 1998

Geachte Heer Van de Bruggen,

Vandaag heb ik de Gildetrom (45e Jaargang 1998 afl. 1) ontvangen met het resultaat van het interview dat u zo goed was mij af te nemen. Het is een uitstekende weergave van wat wij besproken hebben; er klinkt veel sympathie uit en begrip voor de plaats die een bisschop in de Kerk inneemt.

Ik wil u hartelijk danken en ik hoop dat 'de Bisschopsgroet voor onder de Gildehoed' door vele leden en lezers een aansporing mag zijn om 'in eer en deugd een wachter te zijn voor altaar en troon'.

Ik wens u en de uwen van harte een zalg Pasen.

Met vriendelijke groeten,

J.G. ter Schure

Bisschop van 's-Hertogenbosch

INGEZONDEN BRIEF

In de vorige Gildetrom is de ingezonden brief van de heer J.C. Schakenraad opgenomen over een vermeende hetze tegen Mgr. Ter Schure. Dit naar aanleiding van een artikel in het Brabants Dagblad.

Als men bezwaren heeft tegen de inhoud van een artikel in het Brabants Dagblad, dan ligt het voor de hand dat men ook in dat blad een reactie geeft.

Iedereen mag zijn mening hebben over het functioneren van Mgr. Ter Schure, maar om over personen in de Gildetrom een polemiek te gaan voeren lijkt me ongewenst.

En dat gevaar bestaat omdat er ook gildebroeders zijn die over deze kwestie een heel andere mening hebben dan de heer Schakenraad. ■

P. Janssen, Eindhoven

JAN MESPRIJS

Op woensdag 18 maart was het nagenoeg voltallige bestuur van de Stichting De Gildetrom te gast bij de Algemene Voorjaarsvergadering van de Kring het Kwartier van Oirschot voor het uitreiken van de Jan Mesprijs aan de echtgenote van de overleden gildebroeder Piet van de Wouw van het Sint-Catharinagilde Moergestel. Het door de jury bekroonde artikel is het gedicht van zijn hand, dat ook op zijn gedachtenisprentje vermeld is, en afgedrukt staat in De Gildetrom nr. 3 jaargang 43, 1996 pagina 80.

De 'Jan Mesprijs' is ingesteld als blijk van erkentelijkheid aan de initiator, vormgever en eerste voorzitter van de Stichting De Gildetrom, Gildebroeder Jan B.M. Mes uit Goirle. De prijs wordt toegekend door het bestuur van de Stichting De Gildetrom op aanbeveling van een onafhankelijke jury voor het beste artikel in enig kalenderjaar geplaatst in De Gildetrom in de rubrieken column, algemeen onderwerp, kringnieuws, nieuws met namen en in memoriam.

De juryleden, die geen band onderhouden met bestuur en redactie van De Gildetrom, nemen als uitgangspunt voor hun beoordeling: kwaliteit van de tekst. De jury zendt een gemotiveerde beoordeling voor de toekenning van de prijs

Uitreiking van de Jan Mesprijs aan de echtgenote van de overleden gildebroeder Piet van de Wouwe van het Sint-Catharinagilde Moergestel.

aan het bestuur van de stichting en voegt er zondig een aanbeveling aan toe over de beoordeelde werkstukken. Op grond van deze aanbeveling wijst het stichtingsbestuur de winnaar aan.

De prijs bestaat uit een oorkonde en een waardebon voor de aankoop van boeken naar eigen keuze tot een waarde van f 100,-.

De prijs is voor de eerste maal uitgereikt in 1997 aan Gildebroeder Jos Kuijpers van het Sint-Antoniusgilde Sambeek voor zijn artikel 'De laatste koninklijke dag' in De Gildetrom jaargang 42, 1995 nr. 3 bladzijde 51. ■

standaardruiterstoernooi in te richten. Het Sint-Jorisgilde Goirle heeft zich bereid verklaard om dit toernooi op poten te zetten. Daartoe zijn aan de 59 gilden die standaardruiters hebben en aan de standaardruiters persoonlijk inschrijvingsformulieren toegezonden. In verband met de korte voorbereidingstijd en om financiële redenen wordt bij dit eerste toernooi aangeleund bij het Liefdadigheidsfestijn dat dit gilde op 23 augustus houdt, in die zin dat gebruik wordt gemaakt van de tent en andere faciliteiten die dan beschikbaar zijn op zaterdag 22 augustus. Het toernooi vangt om 14.00 uur aan met een massaal opkomen van de ruiters in slangenvolte en presentatie bij de tribune. De federatievoorzitter opent om 14.20 het toernooi, waarna om 14.30 de wedstrijden aanvangen op het toernooiveld. De federatie stelt naast het zilveren kampioensschild twee zilveren schilden beschikbaar. Uit de ervaringen van dit toernooi zal moeten blijken of en hoe dit voor komende jaren voortgezet wordt.

Standaardruiters, schrijft massaal in en laat zodoende dit toernooi de basis zijn voor een jaarlijks terugkerend festijn.

Federatietoernooi trommen, vendelen, bazuinblazen

Hoewel het Sint-Hubertusgilde Leur afzag van organisatie, was het kringbestuur van mening dat het toernooi in kring Baronie-Markiezaat hoe dan ook moest doorgaan. Na intensief overleg heeft het kringbestuur de organisatie inmiddels opgestart. De gilden hebben de inschrijvingsformulieren ontvangen en hebben hopelijk reeds ingeschreven op dit toernooi te Leur op 20 september.

Federatief toernooi geweerschieten op de wip

Dit toernooi vindt op 30 augustus aanstaande plaats op het schietterrein van het Sint Sebastiaangilde Borkel aan de Dorpsstraat 17 A te Borkel.

Dit toernooi, waar gestreden wordt om het federatiekampioenschap voor Korps, Persoonlijk Kampioen Opgelegd en Persoonlijk Kampioen Vrije Hand verdient veel meer deelnamebelangstelling dan het tot nu toe heeft gehad. Met ruim honderd geweerschietende gilden moet het toch mogelijk zijn om met minstens de helft aan dit toernooi deel te nemen. Een vijftigtal korpsen die strijden om de hoogste schutters-eer; dat zou aantonen dat het geweerschieten werkelijk zo'n belangrijke plaats inneemt in het gilde als we naar buiten willen doen voorkomen.

Het feit dat elk gilde maar met één korps kan deelnemen mag geen belemmering zijn om dan maar de andere viertallen thuis te laten. Voor hen zijn tevens wedstrijden voor viertallen. Om aan deze weerstand tegemoet te komen is dit jaar de opgave van het deelnemende korps uit de beschikbare viertallen van een gilde mogelijk, nadat in de viertalwedstrijden na de eerste ronde uit de schietresultaten een keuze kan worden gemaakt van het 'beste' viertal van dit gilde, dat als korps wordt opgegeven.

Het winnende korps wordt onderscheiden met een zilveren korpskruis en vier zilveren draagspeldjes. Ook de persoonlijke kampioenen ontvangen een zilveren kampioenskruis en een zilveren draagspeldje. Naast dit erezilver zijn er persoonlijke prijzen in natura, zoals gebruikelijk op gildeschietwedstrijden. Voornoemde federatieve wedstrijddisciplines staan los van de andere wedstrijden die het gilde organiseert, te weten het wipschieten personeel; het wipschieten viertallen en het gaaischieten.

De schutsbomen zijn uitgevoerd met kogelvangers; het is dus voor het eerst dat in het federatieve toernooi hiermede wordt geschoten. Bovendien is dit schietterrein het thuishonk van gildebroeder Bert Janssen die de kogelvangers heeft ontwikkeld. Misschien een reden te meer om te komen en te proberen 'hoe deze kogelvangers schieten'.

Gildeschutters, toont uw belangstelling en komt in groten getale naar Borkel! Het uitgebreide programma en de deelnameregels zijn aan uw gildesecretaris toegezonden; neemt zondig hierover contact met hem op.

FEDERATIE-NIEUWS

NBFS-vademecum

Het vademecum 1998 is verspreid, maar op vele punten is de actualiteit reeds achterhaald. Deels doordat het is bijgehouden tot februari en de meeste mutaties na de algemene voorjaarsvergaderingen komen. De federatiesecretaris stelt het op prijs om elke mutatie of opmerking over onjuiste informatie meteen door te krijgen.

Federatieve gildevlag

Het is droevig gesteld met de belangstelling voor het bezit van de federatieve gildevlag. Ruim een jaar na de presentatie op de Hoofddliedendag 1996 en de bestelmogelijkheid via annonces in De Gildetrom en via de kringvergaderingen zijn tot op heden 17 vlaggen besteld in diverse formaten (200 bij 300; 150 bij 225; 120 bij 180). Daar de meeste vraag uitgaat naar een vlag met afmetingen 150 cm. bij 225 cm. baseren wij ons hierop bij de bestelling. In verband met de prijsstelling wordt pas besteld bij een ordergrootte van minimaal 25 stuks. Bij deze ordergrootte kost een vlag met deze afmetingen circa 90 gulden. Gilden, laat dit initiatief niet doodbloeden en bestel alsnog een vlag. Kring Baronie-Markiezaat met 14 gilden heeft er zeven besteld; u kunt als gilde in grotere kring niet achterblijven. En denk niet: "Ach, ik kan bij de kring altijd zo'n vlag lenen." Ook voor kleinere gildegerebtenissen van uw gilde is het mooi als ook dan de gildevlag wappert ten teken van: hier vindt een gildeactiviteit plaats!

Bestellen bij Rein Haase, Wapendragerstraat 40, 5641 GT Eindhoven. Tel. 040-2811527.

Federatief toernooi standaardrijden op toernooiveld

In navolging van de federatieve toernooien voor het trommen, vendelen, bazuinblazen en het geweerschieten is op de Algemene Vergadering van de federatie besloten om een

Het dagprogramma in een notendop:

11.00-14.00: Kopen van kaarten voor korps (*f* 7,50) en vier-tallen (*f* 5,00).

11.00: Aanvang van de wedstrijden.

14.00: Opening van het toernooi door de federatievoorzitter. circa 16.00: Uitreiking van het korpschild en de kampioensschilden door de federatievoorzitter. De overige prijzen worden uitgereikt als het betreffende wedstrijdonderdeel is afgewerkt. Loten voor het gaaischieten *f* 1,00 per stuk; deelnamegeld elk persoonlijk onderdeel *f* 2,50.

De federatie stelt het op prijs als u in gildetenue deelneemt, zodoende uw gildebroeder-zijn uitstralend. Laat het in elk geval geen beletsel zijn voor deelname.

Vaandelklasse zonder acrobatiek op federatieniveau ingevoerd

Op voorstel van de federatie-venelcommissie heeft het federatiebestuur besloten om met ingang van 1998 bij alle vendelwedstrijden waarop het federatie-reglement van toepassing is (landjuwelen, federatieve toernooien en vrije gildefeesten) de discipline 'vaandelklasse zonder acrobatiek' in te voeren. Aan wedstrijden in deze klasse kan worden deelgenomen door alle vendeliers die op 1 januari van het jaar waarin de wedstrijd wordt gehouden, de leeftijd van 40 jaar hebben bereikt. Zij dienen in het bezit te zijn van een legitimatiekaart voor de vaandelklasse waarop de aantekening 'Z.A.' is gesteld. De vendeltijd bedraagt 8 minuten, waarin uitsluitend klassiek dient te worden gevendeld. Vendeliers die eenmaal voor deze klasse hebben gekozen kunnen daarna niet meer deelnemen aan vendelwedstrijden in andere klassen. Naast deze nieuwe discipline blijft de bestaande vaandelklasse met acrobatiek en gesplitst naar leeftijd gewoon bestaan.

Boogschutters: Let op uw Saeck!

Het federatiebestuur wil hiernavolgende noodkreet van de federatiecommissie boogschieten op wip gaarne ondersteunen en dringend een beroep op u doen, deze oproep ter harte te nemen en zo te komen tot waarborg voor het blijvend veilig beoefenen van de boogschiet sport in alle disciplines, zowel schieten met handboog als met kruisboog en zowel op doel als op wip. Wij verzoeken de gilde-overheden, dit pamflet op te hangen in hun schutters- of gildelokaal.

Naar aanleiding van een brief die gericht was aan de federatieve commissie boogschieten op wip, is de commissie bij elkaar gekomen om deze te bespreken. Deze brief is door een kruisbooggilde uit kring Het Kwartier van Oirschot opgesteld en draagt als waarschuwend thema, de opkomst van kruisbogen met een grote kracht en de veiligheid die in acht moet worden genomen bij het schieten met kruisboog.

De commissie heeft de brief besproken en heeft naar aanleiding hiervan een standpunt ingenomen dat is weergegeven in dit appèl aan alle gildebreeders en gildezusters die met kruisboog of handboog schieten. Het is dan ook van groot belang dat de gilde-overheden dit schrijven onder de aandacht brengen van alle schutters en in het bijzonder aan de verantwoordelijken in hun gilde die dienen zorg te dragen voor naleving van de veiligheidsmaatregelen op onderlinge wedstrijden en oefenbijeenkomsten. Dit geldt ook voor gildes die in de toekomst willen gaan schieten met (kruis)bogen.

In de hierboven aangehaalde brief wordt de federatieve commissie het verwijt gemaakt dat die niets doet tegen kruisbogen en handbogen die te hard jagen, waardoor de veiligheid op het schietterrein en in de directe omgeving van het schietterrein in gevaar kan komen. Hierop wil de commissie gaarne reageren.

Ten eerste wijst de commissie op het 'Reglement boogschieten op wip', dat is vastgesteld door de Algemene Vergadering van de NBFS op 14 april 1992. In dit reglement zijn een aan-

tal artikelen opgenomen die er voor moeten zorgen dat boogschietwedstrijden op landjuwelen, federatiedagen, kringdagen, vrije en andere gildefeesten, zo goed mogelijk verlopen onder leiding van een schietcommissie die door het federatie- of kringbestuur is aangesteld (artikel 1). In artikel 4 is geregeld dat een schietcommissie het recht heeft al het schietmateriaal van iedere schutter te controleren.

Zij zullen het schieten niet toestaan met bogen of pijlen, indien zij deze ondeugdelijk of gevaarlijk achten. De afgekeurde bogen, alsmede alle andere afgekeurde of verboden materialen zullen zonodig onmiddellijk van het schietterrein worden verwijderd. In artikel 6 wordt bepaald dat het gebruik van optische richtmiddelen niet is toegestaan en in artikel 21 wordt de maximaal toelaatbare pijldikte van 24 mm aangegeven. In artikel 19 wordt de maatvoering aangegeven van het vereiste ruim bemeten schootsveld rond de schutsboom en de staanplaats van de schutter. Ten aanzien van het handboogschieten op de wip gelden identieke artikelen 1, 4, 6, 19. Tot op heden zijn in het reglement geen bepalingen opgenomen over de kracht die een boog mag uitoefenen op een pijl. De federatiecommissie is het er over eens dat op dit moment bij enkele schutters de kracht van de boog zo groot is dat bij onzorgvuldig gebruik van zo'n boog de veiligheid op en rond het schietterrein in gevaar kan komen.

Wel is per algemene federatieve bepaling van 05-03-1996 vastgesteld dat het gebruik van compoundbogen op gildefeesten en gildewedstrijden is verboden.

Middels toepassing van voornoemde artikelen is op wedstrijden onder leiding van federatie- of kringschietcommissie de veiligheid voldoende gewaarborgd.

Maar hoe staat het met de wedstrijden 'gezellig onder elkaar', buiten verantwoordelijkheid van de kringschietcommissie?

Ten tweede bestrijdt de commissie, dat in het verleden door de commissie geen opmerkingen zijn gemaakt over de krachtige bogen. De kringschietcommissie van kring Het Kwartier van Oirschot, waar de meeste van de krachtige bogen op dit moment worden gehanteerd, heeft op 24 oktober 1991 reeds een brief toegezonden aan de overheden van de met kruisboog op wip schietende gilden, waar de problematiek van de krachtige bogen reeds onder de aandacht is gebracht. Deze brief geeft aan dat schietwedstrijden een sportief karakter dienen te houden en op broederlijke manier moeten plaatsvinden. Hiervoor zijn geen extra zware bogen nodig, maar is de persoonlijke verantwoordelijkheid van groot belang!

De federatieve commissie ziet derhalve geen aanleiding, het federatiebestuur een voorstel te doen om het boogschietreglement aan te passen.

De commissie brengt daarentegen nadrukkelijk onder uw aller aandacht:

- dat bij alle schietwedstrijden die worden georganiseerd door een gilde, het federatieschietreglement wordt gehanteerd. De schietcommissie van het organiserende gilde kan dan zelf bepalen welke bogen niet voldoen aan de door hen gestelde eisen. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden te bedenken, zoals de hoogte die een missende pijl boven de schutsboom mag uitkomen. Als maat kan bijvoorbeeld 30 meter worden gehanteerd. Bekijk dit eens binnen uw eigen gilde en controleer hierop;
- dat de gildeschietcommissies er op toezien dat bij oefeningen en bij wedstrijden door de schutters de regel in acht wordt genomen;
- dat de pijl pas op de boog wordt gelegd nadat de afstand van de schutter tot de schutsboom is bepaald en de boog omhoog is gericht;
- dat de veiligheid op en rond het schietterrein een belangrijke

rol speelt bij krachtige bogen en dat een schutter zelf verantwoordelijk is voor schade aan derden.

Tevens dient hierbij in acht te worden genomen dat als schutters als gevolg van krachtige bogen letsel aan personen toebrengen, door de overheid extra eisen kunnen worden opgelegd met betrekking tot het boogschieten. Dit kan dan mogelijk leiden tot extra voorzieningen die dan niet meer op te brengen zijn door het gilde en dit leidt dan weer tot het einde van de discipline boogschieten op wip. Wij, als federatiecommissie hopen dit niet te hoeven meemaken.

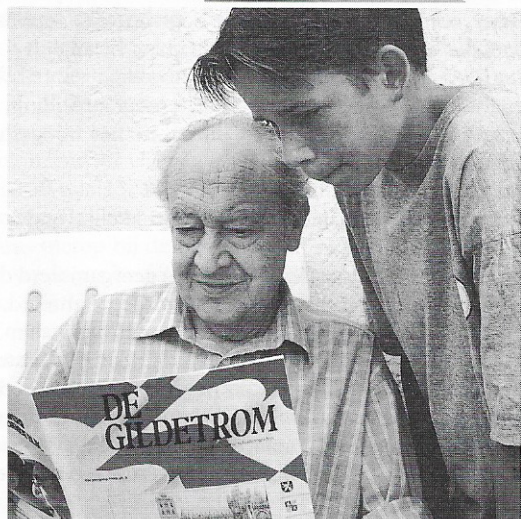
Indien bovenstaande spelregels door de schietcommissies en de schutters in acht worden genomen, kunnen mogelijke problemen rond krachtige bogen en veiligheid worden beperkt. Als toch blijkt dat door schutters en schietcommissies hieraan geen gevolg wordt gegeven, zal mogelijk de federatiecommissie het federatiebestuur moeten adviseren, het schietreglement zo aan te passen dat uitsluitend met een standaard kruisboog, met standaard pijldikte, vaste afstand pees-slot en wat dies meer zij, op schietwedstrijden met (kruis)boog op de wip mag worden geschoten. Maar hoe streng de reglementering ook is: de veiligheid hangt uitsluitend af van een goede naleving!Tevens wil de federatiecommissie de gildes die het (kruis)boogschieten op de wip willen gaan opstarten meegeven, dat geen zware (kruis)bogen worden aangeschaft door het gilde of door de schutters, teneinde geen problemen te krijgen bij een ingevolge de Wet Milieubeheer vergunningplichtig schietterrein.

Vertrouwend op uw aller medewerking,
namens de federatiecommissie boogschieten op wip,

M.M.J. Pijnenburg, commissievoorzitter

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noordbrabantse schuttersgilden

**VOOR JONG EN OUD!
U LEEST 'M TOCH OOK?**

Als wij onze verantwoordelijkheid niet nemen, dan halen wij het jaar 2000 niet met het boogschieten!

Sport neemt als vrijetijdsbesteding een belangrijke plaats in en is niet weg te denken uit ons maatschappelijk leven.

Sport moet betekenen: plezier hebben, alleen of samen met anderen; en na afloop een voldaan, ontspannend gevoel. Dit geldt zeker voor het schieten met de boog. (Kruis)boogsport, een 'ontspande' sport! ■

EGS-NIEUWS

Europees Schutterstreffen te Krakow

De organisatie hult zich in stilzwijgen over zaken die voor de deelnemers van belang kunnen zijn. Het is niet duidelijk wat er zich allemaal afspeelt. En wat er doorsijpelt aan nieuws geeft maar ergernis. Zo blijkt bij politieverordening bepaald te zijn, dat bij evenementen met meer dan duizend deelnemers geen alcoholhoudende dranken geschonken mogen worden. Hiervoor is echter ontheffing verleend met misschien de gedachte: elke DM telt. En wat te denken van dezelfde verordening die het dragen van identiteitsbadges verplicht stelt, te kopen bij de politie voor 10 DM? Hoe het zich ontwikkelt is nu niet te zeggen. Wij vrezen het ergste. ■

NIEUWS UIT DE KRINGEN

Kwartier van Oirschot

Goud in Knegsel

Op 16 juli 1997 werd Janus Adriaanse met zijn 50-jarig lidmaatschap van de Gilde Sint Monulphus en Gondulphus uit Knegsel gehuldigd. De hoofdman prees de jubilaris als een zeer trouw gildebrouder, die bij elk gildenevenement aanwezig is en ondanks zijn hoge leeftijd nog in optochten meeloopt. Ook de burgemeester, mevrouw Houben-Sipman, kwam de jubilaris namens de gemeente een schildje aanbieden. Het kringbestuur overhandigde de jubilaris de oorkonde.

Janus Adriaanse gehuldigd

Veel jubilarissen in Netersel

Erelid Piet de Kinderen, mede-heroprichter van het Sint Brigida Gilde uit Netersel, ontving tijdens de feestelijkheden op 17 en 18 april 1998 van de viering van de veertigste verjaardag van dit gilde een tinnen schaal. Piet is een gerenomeerd gildebrouder en is reeds in het bezit van allerlei andere onderscheidingen. Hoofdman Fons Coppelmans en vaandrig Harrie van de Pas kregen een kringoorkonde vanwege hun 40-jarig lidmaatschap. De kringonderscheiding en de Sint Brigida speld waren voor de 40-jarige jubilarissen Frans Alemans, Sjef Hooyen, Bert Lavrijsen, Piet Michiels, Marte Michielse en deken-schrijver Toon Hendriks. Gildeknecht Kees van Limpt was 25 jaar lid en kreeg een zilveren speld.

Jubilarissen in gilde verenigd

Sint Sebastiaan Lage Mierde

Kringonderscheing voor Henk van Stokkom

Op 24 januari is Henk van Stokkom van het Gilde Sint Sebastiaan uit Lage Mierde gehuldigd voor zijn 40-jarig lidmaatschap. Henk is tijdens zijn loopbaan eenmaal koning geweest van 1966 tot 1970 en sinds 1982 is hij bestuurslid van het gilde. Hij staat bekend als een toegewijd gildebroeder, die met raad en daad het gilde bijstaat en altijd van de partij is als het gilde uittrekt. De jubilaris ontving de kringonderscheiding.

Nieuwe koning

Op 30 augustus 1997 werd bij het gilde O.L. Vrouw uit West- en Middelbeers na drie jaar weer geschoten voor de koningstitel. Vanwege het slechte weer werd uitgeweken naar de schiethal, welke bereidwillig door de Zwartmikkers beschikbaar werd gesteld. Na een hevige strijd tussen zes schutters werd na 192 schoten Wim van de Zanden voor de tweede maal koning van het gilde. Na de installatie en de eed van trouw werd hij door de vendeliers en Harmonie de Vriendschap gehuldigd.

Zilveren beschermheer en beschermvrouwe

Het Gilde Broederschap van O.L. Vrouwe te Oirschot heeft op 7 februari 1998 zijn beschermheer en beschermvrouwe Peter Mertens en Topy Mertens-Slingerland gehuldigd vanwege hun zilveren lidmaatschap. Het was al weer 25 jaar geleden dat de toenmalige hoofdman Harrie van Nunen aan het gilde bekend maakte dat hij een beschermheer en beschermvrouwe had gevonden. 'Het zijn de nieuwe apotheker en zijn vrouw', vermeldde Harrie. Kort daarop werd het gilde uitgenodigd voor een gezellige avond met varken aan het spit met zuurkool. Peter en Topy Mertens werden ook zeer actief in het gilde. Beiden hebben zich volledig ingezet voor het landjuweel in 1980 en deden daarnaast veel werk in commissies en werkgroepen. Op dit moment is Peter bestuurslid van de

Zilver voor beschermheer en beschermvrouwe

Kring van Schuttersgilden Het Kwartier van Oirschot. Hoofdman Smetsers hield voor beide jubilarissen een lovende speech en overhandigde hen de eretekenen van het gilde, voor ieder een zilveren draagschild met inscriptie 'Beschermeheer' resp. 'Beschermvrouwe'. Vanwege hun inzet voor het gildewezen in het algemeen werden beiden ook door kringvoorzitter Hans Schreuder onderscheiden met het gebruikelijke zilver. Bijzonder hierbij was dat Topy Mertens de eerste vrouw is in de gildeschiedenis die een kringonderscheiding heeft ontvangen.

Voordracht door een gildebroeder

Onderstaand gedicht werd door de schrijver, H. Bruurs ter gelegenheid van de veertigste verjaardag van de heropgerichte Sint Brigida Gilde uit Netersel op 18 april 1998 voordragen.

*Bestuur, het gilde is weer 40 jaar bij elkaar, 40 jaren zijn nu achter de rug,
daarom kijken wij nu naar die tijd terug.
Vier mooie gildenfeesten zijn er geweest,
Waar het hele kringkwartier van Oirschot mooie dagen aan heeft beleefd.
Negen gildenbroeders hebben bereikt wat ze al lang wilden.
Veertig jaar lang lid zijn van het Sint Brigida Gilde.*

*Ik hoef het de vaandrig niet te vragen,
Zesendertig jaar doet hij het hoofdvaandel al dragen.
Janus van de Ven is al zesendertig jaar vendelier,
En doet zijn werk nog met veel plezier.*

*Rommel de bommel de bom,
Kees van Korven slaat al zesendertig jaar de trom.
Simon van de Sande heeft vijfendertig jaar de trom doen slaan,
En is vorig jaar plotseling naar de koningstroon gegaan.
Simon is de veertiende koning van dit gildenspel,
De andere dertien weten hun jaargetij nog wel.*

*Zevenentwintig jaar hebben wij al dezelfde hoofdman,
En ik hoop dat hij nog lang in goede gezondheid meekan.
Ik weet niet of jullie alles wit,
Piet de Kinderen is al negentien jaar erelid.*

*Negentien jaar hebben wij al dezelfde deken-schrijver in ons midden hier,
Hij is er altijd bij met het ophalen van oud papier.
Dat zal zo nog lang blijven,
Want Toon heeft veel papier nodig om te schrijven.
Ja, ik mag wel zeggen heel het gilde doet goed zijn best,
Drie gildenbroeders dragen een mooi zilvervest.*

*Tiny, heel het gilde vindt het fijn,
Want wij hebben altijd een net en mooi verzorgd gildenterrein.*

*Bestuur, zo is het een beetje met ons gilde gesteld,
Vorig jaar hebben zich nog drie nieuwe leden aangemeld.
Frans, Jan en Jack
En als je nu kijkt zitten ze bij het gilde heel op hun gemak.*

*Bestuur, graag wil ook even stil blijven staan,
En denken aan de gildenbroeders en zusters die van ons in die veertig jaar zijn heengegaan
Ook wil ik het bestuur graag feliciteren met dit 40 jarig bestaan,
En hoop dat het gilde nog lang, sportief en gezond mag vergaan.*

H. Bruurs

Sport of specialisme, verbroedering of rivaliteit?

In 1984 maakte Gilde Sancta Barbara uit Oirschot zich zorgen over de voortschrijdende perfectionering van de kruisboog. In een uitgebreide discussie vroegen we ons af of dit

zou leiden tot specialisme. In dat geval immers zou kruisboogschieten niet meer voor elke gildebrouder zijn weggelegd, vermaak zou moeten wijken voor topsport, verbroederings zou moeten wijken voor rivaliteit. Binnen de kring 'Kwartier van Oirschot' zijn 10 gilden die sinds 1932 een verbroederingsfeest houden onder elkaar. Een wedstrijd kruisboogschieten op wip, zowel voor viertallen als individuele schutters. Deze 'Verbroederings' wordt ook wel aangeduid met de bijnaam 'Potjes en pannetjes' omdat de prijzen uit huishoudelijke artikelen bestonden. (Tegenwoordig vaak een levensmiddelenpakket). Iedere schutter heeft prijs en de waarde van de eerste en laatste prijs is vrijwel hetzelfde. Ook herinner ik me andere verschielingen waar de verbroederings het belangrijkste was. Een mindere schutter kon bij slecht resultaat opnieuw inschrijven. Gevolg was dat hij na enkele missers een treffer 'voorop' liet schrijven. De wildverschieling in Oirschot werd, en wordt gelukkig nog, ingericht met een geluksboom. De mindere schutter kan toch nog met een konijntje thuis komen. Ik spreek niet uit nostalgie, ik constateer slechts een verandering. Vrijwel iedere zondag kan worden deelgenomen aan een vrije wedstrijd. Ondanks het feit dat slechts enkele topschutters per gilde deelnemen legt dit grote aanbod van wedstrijden een enorme claim op beschikbare zondagen voor een eigen sociale of culturele activiteit. Uit ervaring weten we dat bijvoorbeeld een datum afspreken voor een minigildefeestje in een gehandicaptdorp waar vier gilden mee gemoeid zijn vrijwel onmogelijk is. Is er nog ruimte voor bijvoorbeeld verbroederings van de gilden die na de gemeentelijke herindeling elkaar beter willen leren kennen? Een ander kwalijk gevolg van bedoelde professionalisering is dat de kruisboog van de topschutter steeds perfecter gemaakt is. Met name de schietkracht is enorm toegenomen. Helaas zijn veiligheidsmaatregelen in deze ontwikkeling niet meegegroeid. Het wordt tijd dat paal en perk gesteld wordt aan de ongebreidelde ontwikkeling (bogen die een bepaalde schietkracht te boven gaan zouden bijvoorbeeld kunnen vallen onder de categorie voetboog). Een nieuw fenomeen dient zich aan. Nederlandse kampioenschappen wipschieten. Georganiseerd door de Nederlandse Kruisboog Bond. Drie concoursen per jaar plus nationale kampioenschappen plus internationale treffens. Een extra aanbod van vrije wedstrijden. Zullen bestaande vrije wedstrijden niet nog belangrijker worden om als oefenwedstrijd te dienen of omdat ze de status verwerven van bondswedstrijd? Komen onze sociale en culturele plichten niet nog meer in de verdrukking?

Jacques van de Ven

Kempenland

Voorjaarsvergadering Kring Kempenland

Een vergadering van een gilde gaat, als het goed is, over mensen. Natuurlijk, notulen, jaarrekening, verslag kascommissie etc. etc. zijn niet weg te denken onderdelen, maar als het daarbij blijft, is saaiheid troef. Gelukkig worden vergaderingen van gilden doorgaans gekenmerkt door aandacht voor mensen en hun activiteiten. Zo ook de voorjaarsvergadering van Kring Kempenland. Hoogtepunt van deze bijeenkomst was de huldiging van een tweetal bijzondere gildebrouders: Guus Konings en Eef Reker. Dat Guus Konings op het ereschavot mocht plaatsnemen, zat wel in de agenda onder punt zes en punt tien verpakt, maar de naam van Eef stond hooguit in de kantlijn van de agenda van de voorzitter genoteerd. Hoewel Eef zelf, zoals hij later aangaf, wel een 'donkerbruin' vermoeden had. Voor de huldiging van raadsheer Guus Konings, boegbeeld op het gebied van het vendelen, moesten eerst nog wat technische zaken geregeld worden. Een ijlbode moest mevrouw Annie Konings nog snel even gaan halen en de vergadering moest 'tussen de regels door' accoord gaan

om Guus tot ereraadsheer te benoemen. En dat laatste deed de vergadering, van harte en met applaus. Mathieu van de Voort hield de feestrede en mocht Guus het Zilveren Medaillon van de Kring opspelden. Voorzitter Johan Oomen maakte de benoeming tot Ereraadsheer bekend. De zaal onderstreepte dat nogmaals met een warm applaus. En toen was het de beurt aan Eef Reker. '25 JAAR RAADSHEER.' Nou zegt 25 jaar op zich niet zoveel, maar toen de voorzitter de lijst opsomde van Eefs activiteiten, werd het toch even heel indrukwekkend stil. Stel dat je die lijst van activiteiten ook nog naar uren doorberekend zou hebben, dan is Eef een van die mensen waarvoor een dag 36 uur telt. Uit respect ging de zaal staan en applaudiseerde zo langdurig, dat je er eveneens even stil van werd. Ook Eef kreeg het Zilveren Medaillon opgespeld. Dat ook anderen, buiten het Gilde, zijn werkzaamheden waarden, bleek op 29 april. Eef werd toen door burgemeester Welschen van Eindhoven tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau benoemd.

25 Jaar gildebrouder

De heer W. Buiting was onlangs 25 jaar lid van het Sint Caeciliagilde Veldhoven. Ter gelegenheid hiervan werd hem een zilveren draagspeld opgespeld door hoofdman Jan Heeren. Gedurende de periode dat hij gildebrouder is geweest, heeft hij zich altijd als een trouw lid van het gilde onderscheiden. Ook is hij van 1984 tot 1988 koning geweest.

Hoofdman J. Heeren en jubilaris W. Buiting (l)

Patroonsfeest Sint-Jorisgilde Gestel en Blaarthem

Zondag 19 april vierde het Sint-Jorisgilde Gestel en Blaarthem het patroonsfeest. En natuurlijk was er allereerst een eucharistieviering in de St. Lambertuskerk. Een mooie dienst, zoals elk jaar, alleen was het koor afwezig. Elke keer is het weer indrukwekkend als het gilde in vol ornaat met vendels, tromgeroffel en bazuingeschal de kerk binnentreedt. Na de viering werd de eed van trouw afgenomen door de pastor waarna we ons naar ons gildelokaal begaven. Regerend deken Eef Reker opende de zitting met een woord van welkom aan allen aanwezigen en in het bijzonder aan de kringvoorzitter Johan Oomen. Hij nodigde als eerste gildebrouder Hans van den Broek uit om naar voren te komen want deze trad toe tot de overheid als deken-schatbewaarder en werd als zodanig geïnstalleerd. Daarna werd de vorige deken-schatbewaarder, Pieter van der Putten, in het zonnetje gezet. Pieter

V.l.n.r.: Regerend Deken Eef Reker, Pieter van der Putten en Hans van de Broek

had een groot aantal jaren functies in de overheid vervuld en kreeg, enigszins te laat, de Zilveren Overheidsspeld voor zijn twaalfenehalf jaar overheidslidmaatschap. Na Pieter viel dezelfde onderscheiding ten deel aan gildebrouder Piet van Loon, momenteel getrouwde deken, en ook al ruim 12,5 jaar

lid van de overheid. Hierna zouden twee jubilarissen gehuldigd worden vanwege hun 25-jarig jubileum nl. Harrie Goudsmits en Wil van Lieshout. Door omstandigheden waren beiden echter afwezig. De regerend deken deed nog even verslag over het ziekbed van Harrie Goudsmits en we

Piet Beelen (r) wordt gefeliciteerd door Johan Oomen

hopen dat Harrie op het moment dat we dit schrijven en daarna lezen toch weer een heel eind opgeknapt is.

Eef Reker bracht dank aan de velen die in de loop van het jaar zich extra hadden ingezet voor het gilde. Hierna gaf hij het woord aan kringvoorzitter Johan Oomen. Deze refereerde aan de banden, die hij al langer had met dit gilde en die hij op allerlei plaatsen en bij vele gelegenheden had opgedaan. Al snel stapte hij over op het onderwerp, waarvoor hij speciaal gekomen was, namelijk de

huldiging van 40-jarige jubilaris Piet Beelen.

Piet, altijd druk in de weer in het zakelijk leven, had echter al die jaren ook veel tijd besteed aan het verenigingsleven, met name aan het gilde en aan de harmonie de Eendracht, waarvan hij ook voorzitter is geweest. Muziek is zeker dus ook een van zijn liefhebberijen, zodoende heeft het gilde een prima bazuinblazer, maar ook iemand die als lid van de Klungels elk jaar de carnaval komt opsieren. Tot slot werd Piet onderscheiden met het Zilveren schild van Kring Kempenland voor zijn 40 jaar inzet.

Toen werd het tijd om de erewijn in te schenken en een toost uit te brengen op deze jubilaris en alle andere, die eerder door Eef gehuldigd c.q. benoemd waren. Na deze officiële daden werd er natuurlijk nog flink nagebuurt.

Bourgondisch Oranje-feest op het Stadhuisplein te Eindhoven

Kleurrijke gilden en het kale, ietwat saaie Stadhuisplein van Eindhoven! Een groter contrast is nauwelijks denkbaar. 'Maar als je dat nou eens aan elkaar koppelt,' moet de heer Van de Velde van de afdeling Representatie van de Gemeente Eindhoven gedacht hebben, 'dan moet je toch iets moois krijgen!' En vandaar zijn uitnodiging aan de Eindhovense gilden om op Koninginnedag op dat bewuste plein een gildefeest te vieren. De Districtsvergadering liep echter niet over van enthousiasme. Maar sommige gilden grepen de uitdaging toch, zij het schoorvoetend, aan. Al gauw bleek, vanwege de beperkte deelname, dat een gildefeest 'all in' niet haalbaar was en creatieve geesten stelden toen een mix voor van muziek, dans, jeu de boules en bepaalde gilde-activiteiten en dat onder de vlag van 'Bourgondisch Oranje-feest'. Zet je de minpunten (beperkte deelname, korte voorbereidings-tijd, amper PR) af naar het resultaat (toch nog behoorlijk wat volk over de vloer gehad en de mix van activiteiten bood

Massale opmars tijdens het Oranje-feest op het Stadhuisplein

ieder wat wils en had zeker een Bourgondisch karakter) dan mag iedereen tevreden zijn. Zo tevreden, dat de heer Rein Welschen, burgemeester van Eindhoven en mede-initiatiefnemer van dit evenement, die middag handen schuddend over het plein wandelde en alvast lobbyend het vuur oppoekte om in 1999 de aanpak voort te zetten. Als de burgemeester dan opnieuw alle gedecoreerde burgers van Eindhoven weer op de borrel uitnodigt, dan zijn we in ieder geval ook dan weer verzekerd van hooggeëerd publiek. En misschien kan de Eindhovense politie dan op die dag ook een wat soepeler parkeerbeleid voeren, zodat de schutters van Sint Joris niet opnieuw een parkeerbon onder de ruitenwisser van hun materiaalwagen aantreffen.

Nieuwe Hoofdman voor het Sint Catharinagilde Son

Het Sonse Sint Catharinagilde kreeg op de ledenvergadering van 13 maart jl. behalve een nieuw bestuurslid, ook nog een nieuwe hoofdman, terwijl de aftredende Hoofdman werd benoemd tot ere-lid en met name tot ere-hoofdman. Omdat de zittende hoofdman Karel van de Ven, die 31 jaar bestuurslid is geweest waarvan 13 jaar als deken-schrijver/schatbewaarder en 18 jaar als hoofdman, de wens te kennen had gegeven graag te willen stoppen als bestuurslid, moest eerst een nieuw bestuurslid worden gekozen. Dat is Wim van den Berg geworden. Hij werd benoemd tot deken. Vervolgens werd Gerard Swinkels geïnstalleerd als nieuwe hoofdman.

V.l.n.r.: Hoofdman Gerard Swinkels, Ere-hoofdman Karel v.d. Ven, Deken-schrijver Martin Hulsen en Nieuwe deken Wim v.d. Burg

Gerard is al 38 jaar lid van het gilde en 18 jaar Deken van de overheid. Zowel Wim van den Berg als Gerard Swinkels hebben zich in het verleden vele jaren verdienstelijk gemaakt als vendelier. Karel van de Ven werd benoemd tot ere-hoofdman. Karel is al meer dan 41 jaar lid en hij vond het tijd worden om plaats te maken zodat er eens een andere wind kan gaan waaien.

Nieuwe koning Sint Martinusgilde Tongelre

Om 10.30 uur trekt het gilde naar de Loostraat om bij het Maria-kapelleke de openlucht-mis luister bij te zetten. Tevens heeft hiermee het gedenken van het 550-jarig bestaan een aanvang genomen. Tal van genodigden lopen mee om het feest luister bij te zetten. Het weer werkt redelijk mee, het blijft droog, doch warm is het niet. Na afloop wordt een vendeldemonstratie gegeven en volgt een uitbeelding van de patroonheilige. Hierna vertrekt het gevolg naar de Martinuskerk om een statie-foto te laten maken. In het middag-programma volgt het gilde-koning schieten. Hiervoor is als eregast uitgenodigd het Eerste Kamerlid de heer G. Braks, om de boom te vrijen.

Nadat de heersende koning zijn tekenen van waardigheid heeft afgelegd volgt de loting om de volgorde te bepalen. Het weer is, in tegenstelling tot 's morgens aarunerkelijk beter, de zon schijnt zowaar. Het lijkt alsof zij het jubileumjaar glans wil geven en glorie aan de nieuwe koning. Na een kort gebed wordt de boom gevrijd en neemt de strijd een aanvang. Een zevental kandidaten strijdt verwoed om de eer. Na 58 schoten valt het restant, eerst tergend langzaam, dan toch naar

*Het nieuwe koningspaar
Berrie en Connie Vereggen*

beneden. Na beraad door de overheid van het gilde wordt de nieuwe koning Berry Veregge geïnstalleerd. Hierna volgt een vendelhuide en gelegenheid de nieuwe koning te feliciteren.

Het feest gaat nog door, want niemand heeft zin om na een geslaagd optreden als eerste te vertrekken. Doch aan alles komt een einde en zo ook aan deze dag.

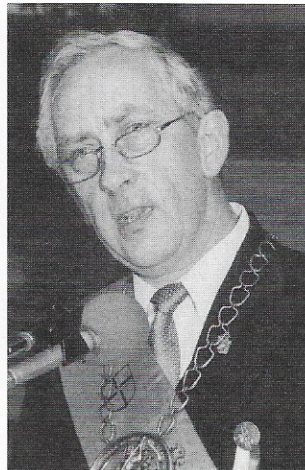
De belangstelling was groot vanuit de Tongelrese gemeenschap. Het is een dag geweest om tevreden en trots op terug te zien.

Raadsheer Eef Reker geridderd

Op 29 april j.l. was het druk op het stadhuis van Eindhoven. De lintjesregen daalde neer, al kun je tegenwoordig niet meer zo over regen praten. Het zijn meer regenbuitjes, omdat men, om in aanmerking te komen voor een koninklijk lintje, op meer vlakken verdiensten moet hebben dan vroeger vaak het geval was.

Een van de uitverkorenen was raadsheer Eef Reker van het district Centrum. Allereerst werd gewag gemaakt van zijn verdiensten aan de TUE, waar hij zich verdienstelijk maakt bij het ontwerpen en construeren op de faculteit werktuigbouwkunde. Vervolgens kwamen zijn vele maatschappelijke verdiensten aan bod. Want, aldus burgemeester Welschen, allen die op die dag in Eindhoven onderscheiden werden, hadden zich vooral voor de stad ingezet op gebieden buiten hun werk. Natuurlijk sprongen bij Eef zijn vele verdiensten voor het gilde eruit zowel binnen de kring, als binnen het district Centrum, als binnen zijn eigen gilde: regerend deken en archivaris van het St. Joris Gilde Gestel en Blaarthem. Voor al deze verdiensten had het hare majesteit behaagd Eef te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. En je kon aan hem zien, dat hij er zeer verheugd mee was. Zijn eigen gilde was met een afvaardiging in kostuum aanwezig; zijn kinderen, enkelen van de kring en van het district, en een afvaardiging van de TUE woonden de plezierige plechtigheid eveneens bij en met zijn allen hieven ze het glas op ridder Eef.

Daarna kwam de politie-harmonie allen in het stadhuis een huldigungsconcert brengen en kon men nog een glaasje heffen, 'n hapje eten en een gezellig praatje kwijt tijdens het niet-officiële deel. Na de middag bood de TUE Eef nog een receptie aan. Verdiend Eef!

Eef Reker

Koning Frans Donkers

lid en heeft zich in korte tijd bekwaamd in het geweerschieten. Hij is een zeer actief gildebroeder en als naaimachinehandelaar gewend om door het oog van de naald te kijken. Koning Frans Donkers is nu tevens bestuurslid voor drie jaar en na zijn koningsschap heeft hij nog eens voor drie jaar zitting in het bestuur.

Om de band met andere gilden te versterken, is er elk jaar een uitwisseling tussen het Sint Jorisgilde en het gilde van het Heilig Sacrament. Beide zijn Bergeijkse gilden en de uitwisseling verloopt naar ieders tevredenheid. Ook met het Sint Annagilde van Westerhoven vindt sinds 1996 een soortgelijke uitwisseling plaats. Het gilde van het Heilig Sacrament heeft in Westerhoven kennis kunnen maken met het handboogschieten. Het Sint Annagilde heeft op haar beurt bij een gilde met het zwaar kaliber geweer kunnen schieten. Dit jaar vindt er een volgende ontmoeting plaats.

Zoals Kees Willems 34 jaar geleden tot hoofdman werd gekozen, zo is ook nu dezelfde traditie van benoeming gevolgd. In een algemene ledenvergadering worden door elke gildebroeder twee namen van medegildebroeders opgeschreven, welke hij het meest geschikt acht als kandidaat-hoofdman. De briefjes worden verzameld en op persoonsnaam geteld. Hieruit zijn twee leden naar voren gekomen, die duidelijk boven het aantal van de overige stemmen uitkwamen. Aan de twee gekozen gildebroeders is officieel bevestiging gevraagd van hun kandidatuur. Beiden hebben ze zich beschikbaar gesteld als kandidaat-hoofdman. Na een nieuwe stemronde is Janus Willems, zoon van oud-hoofdman Kees Willems, met meerderheid van stemmen gekozen tot de nieuwe Hoofdman voor een termijn van 10 jaar. Dat is conform de nieuwe statuten. Er is veel vertrouwen in de nieuwe hoofdman, tevens voorzitter, en hoop dat hij deze functie met evenveel gedrevenheid en liefde voor het gildewezen zal vervullen als zijn voorganger.

Gedurende de laatste jaren van het hoofdmanschap van Kees Willems is er binnen het gilde een nieuwe functie in het leven geroepen. Hij wordt als het ware de rechterhand van de hoofdman: de 'piekenier'. Han Jansen heeft in vervolg op zijn koningsschap zich bereid verklaard om de functie van piekenier voor 2 jaar op zich te nemen.

50 Jaar gildezuster Sint Sebastiaan Borkel

De jaarvergadering en het patroonsfeest van 7 maart 1998 hadden een andere opzet in verband met de huldiging ter gelegenheid van het 50-jarig lidmaatschap van gildezuster Nellie Rijkers.

De middag begon om half 2 met een H. Mis, gevolgd door de eed van trouw aan het wereldlijk en kerkelijk gezag. Door de vendeliers werd het vendelgebed gebracht voor de jubilaris.

De huldiging van de gildezuster was om 8 uur 's avonds, als inleiding op de jaarvergadering. De opkomst van de gildebroeders en -zusters was groot. De voorzitter van Kring Kempenland, Johan Oomen, alsmede districtsraadsheer Theo Schoenmakers waren daarbij uitgenodigd. De gemeente Valkenswaard was aanwezig in de persoon van wethouder mevrouw Theus-Hoeben. In zijn toespraak benadrukte de kringvoorzitter, dat het een bijzonderheid was, in het gilde een gouden gildezuster te hebben.

De verbazing was op de gezichten van de jubilaris en haar kinderen te zien, toen zij werd onderscheiden met het gouden schild van de kring, door districtsraadsheer Theo Schoenmakers opgespeld. De loco-burgemeester van Valkenswaard

Gebeurtenissen bij het Gilde van het H. Sacrament Bergeijk

Koning Han Jansen heeft na drie jaar koningsschap op de teerdag van 13 september 1997 zijn koningszilver onder de schietboom gehangen, als teken dat het koningsschap weer open stond. Op die zonnige zaterdag hebben 10 gildebroeders om het koningsschap gestreden. Na het dertigste schot door Joop Valkenaars was het de beurt aan Frans Donkers. Hij haalde het laatste stukje van de vogel naar beneden en schoot zichzelf voor drie jaar tot koning. Frans is sinds 1995

reikte haar de zilveren kandelaar uit van de gemeente. Hoofdman Toon Versmissen spelde haar de 50-jarig speld van het gilde op en bood haar het boek 'Daor hedde de guld' aan en wenste haar in zijn toespraak toe, nog vele jaren van haar gezondheid te mogen genieten. De twee (klein) kinderen sloten de huldiging af door als tamboers een aubade te brengen. Voor het gilde was dit een historische dag: de eerste vrouw 50 jaar lid van het gilde Sint Sebastiaan Borkel en kring Kempenland.

Nellie Rijkers-Van Rijbroek met haar twee kleinkinderen

Na 27 jaar het vaandel overgedragen

Sinds 1970 is Frans Booms als vaandrig van het Sint Catharinagilde Eindhoven-Stad bij het naar buiten treden het gilde vooraf gegaan. Het vaandel fier omhoog als teken 'Hier komt de Guld van Sunte Catalinen, Die Scut van Endhownen'. Gezondheid en veel verblijf in het buitenland heeft hem doen besluiten om op Verloren Maandag 12 Januari het vaandel over te dragen aan zijn in de najaarsvergadering gekozen opvolger Cor Govers.

Kapitein Lese v. Lith overhandigt Cor Govers het gildevaandel en installeert hem hiermede tot de 4e vaandrig van het gilde

Frans is sinds 4 januari 1961 gildebroeder van het Sint Catharinagilde Eindhoven-Stad en nam in 1970 het vaandel over van Frans Maas, die vanaf 1957 vaandrig was. Diens voorganger was Harry Brackel, de eerste vaandrig sinds de herleving in 1954. Gedurende 1 jaar heeft Frans Booms het vaandel uit handen moeten geven; dat was in 1979 toen hij zich tot koning schoot. Alle andere jaren heeft hij met veel verve het vaandel hooggehouden, verzorgd en behoed voor schendingen.

Zijn opvolger is geworden Cor Govers, gildebroeder sinds 7 september 1992. Cor weet (misschien) waaraan hij begint. Hoewel, wanneer Frans Booms verhinderd was heeft hij al meerdere malen het vaandel gedragen; hij weet hoe zwaar het is, maar de zwaarte van zijn functie als Alferis zal de toekomst hem leren.

Het lag in de bedoeling om Frans Booms op Verloren Maandag voor zijn vele werk als overheidslid te huldigen; ware het

niet dat hij op die dag plotseling was opgenomen in het ziekenhuis. Maar wat in het vat zit verzuurt niet! Op 6 april, toen het gilde in zijn voorjaarsvergadering bijeen was, moest de vergadering 'plotseling' onderbroken worden omdat een deputatie van het kringbestuur, in de personen van Kringvoorzitter Johan Oomen en districtsraadsheer Eef Reker, zijn opwachting kwam maken, om aan een totaal verraste Frans Booms de kringonderscheiding Het Zilveren Schild van Kring Kempenland uit te reiken.

een heel verraste Frans Booms met zijn Kringonderscheiding

Budelse gilde laat dames toetreden tot gelederen

Dat het lidmaatschap en de deelname van vrouwen aan gildeactiviteiten jarenlang een punt van discussie is geweest behoeft op deze plaats geen betoog. Ook binnen het Budelse gilde is deelname van vrouwen in het verleden een punt van discussie geweest. In de jaren '70 kende het tamboerkorps een aantal zeker niet onverdienlijke vrouwelijke leden. De reglementen van Kring en Federatie maakten voortzetting toendertijd onmogelijk. Het gilde besloot na een lange discussie de richtlijnen van de Kring in deze kwestie op te volgen. De vrouwelijke tamboers verdwenen, en het gilde kwam in een moeilijke periode terecht. Het aantal gildebroeders was gedaald tot een dieptepunt in de jongste geschiedenis. De toenmalige overheid wist het tij gelukkig te keren. Er kwam nieuwe aanwas, en het gilde begon een langzame, maar zekere weg terug naar een groter ledenaantal. Een eigen lokaal is er gekomen, en de activiteiten richten zich de laatste jaren steeds meer naar een gezinsdeelname. Na het besluit van de Kring Kempenland om dames in de toekomst deel te laten nemen aan de wedstrijden, werd door enkele echtgenotes van gildebroeders een verzoek gericht aan de overheid van het Budelse gilde. Zij vroegen aan de overheid om de gildebroeders in de vergadering voor te leggen of lidmaatschap in de toekomst ook mogelijk zou zijn voor vrouwen. De vergadering reageerde positief op dit verzoek. Tijdens de jaarvergadering stemde een grote meerderheid van de gildebroeders in met toelating van vrouwen als volwaardig lid van het Budelse St. Jorisgilde. De eerste aanmeldingen zijn reeds binnen, en in 1999 tijdens de patroonsdag zullen de eerste gildezusters de eed van trouw afleggen aan het hoofdvaandel. Het reglement en de statuten zullen aan deze nieuwe situatie moeten worden aangepast. Overigens hebben alle dames aangegeven, dat zij evenals de overheid van het gilde kiezen voor een geleidelijke overgang. Dit houdt ondermeer in, dat in 1999 de dames nog niet zullen deelnemen aan de strijd om de koningstitel.

Peelland

Geslaagde tromwedstrijden in Lierop

Op zondag 8 maart werden voor de negende keer de tromwedstrijden gehouden van de kring Peelland. De organisatie was ditmaal in handen van het gilde Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën in Lierop. De commissie trommen/bazuinblazen van de kring verleende eveneens haar medewerking. Voordat de wedstrijden plaatsvonden werd aan Sjeng Gubels het ereteken van de kring uitgereikt. Dit voor de vele verdiensten voor de kringcommissie en de gilden in het algemeen. De wedstrijden werden vervolgens geopend door Ruud Mijsbergen, de vice-voorzitter van de kring. Ook dit jaar was er sprake van een grote deelname. Volgens de juryleden was het peil van de tamboers hoog. Voor elke indivi-

duale deelnemer of groep was er na afloop een certificaat. Voor elke winnaar uit de elf verschillende klassen werd er nog een aparte prijs door Rinus Hurkmans, de hoofdman van het organiserende gilde, uitgereikt. Volgend jaar tekent het gilde Sint Hubertus voor de organisatie.

Sjeng Gubbels wordt gefeliciteerd na dienst hulding

Nieuwe hoofdman bij Aarlese gilde

Tijdens de jaarvergadering van het Onze Lieve Vrouwegilde Aarle-Rixtel is Jos van den Heuvel benoemd tot hoofdman van het gilde. De scheidende hoofdman Bertus van Rixtel overhandigde de voorzittershamer aan zijn opvolger, die hij veel succes en wijsheid toewenste. De nieuwe hoofdman bedankte Bertus van Rixtel voor het vele werk in de afgelopen tien jaar. In het bijzonder vroeg hij aandacht voor diens werk in de gildetuin. Hier heeft de uittredende hoofdman menig vrij uurtje doorgebracht. Als blijk van waardering werd Bertus van Rixtel benoemd tot ere-gildebroeder.

De overdracht van het hoofdmanschap met links de nieuwe hoofdman Jos van den Heuvel en rechts Bertus van Rixtel

Pijp symbool van bestuurswisseling

Tijdens de jaarvergadering van gilde Sint Hubertus Liessel hebben zich enkele bestuurswijzigingen voorgedaan. In gildehuis Van Bussel stelde de periodiek aftredende voorzitter Theo Goevaerts zich niet meer beschikbaar. Commandant Jan Lijessen bedankte de aftredende voorzitter voor zijn tien-

De oude secretaris Willy Rijnders steekt de pijp van zijn opvolger Leon Damen aan

jarig voorzitterschap. Secretaris Willy Rijnders werd met algemene stemmen gekozen als nieuwe voorzitter. De door het bestuur voorgedragen gildebroeder Leon Damen werd met algemene stemmen gekozen als nieuwe secretaris. Bij diens installatie werd een oude traditie gehandhaafd. De inmiddels nieuwe voorzitter bood hem een stenen pijp aan, gevuld met tabak. De pijp werd door de scheidende secretaris Rijnders aangestoken, waarna zijn opvolger de pijp leeg mocht roken. Daarna nam Leon Damen plaats bij de andere bestuursleden en werd de vergadering verder afgewerkt. Een groot aantal plaatselijke activiteiten en de deelname aan enkele gildefeesten staan er dit jaar op het programma.

Nieuwe schietaccommodatie geopend

Het Sint Jorisgilde Asten heeft op zaterdag 25 april zijn nieuwe schietaccommodatie geopend op schietterrein 'de Polder'. Na een heilige mis in de kapel van Huize Bartholomeus gaven zich tijdens de koffietafel zes gildebroeders op die een gooi wilden doen naar het koningschap. De opening van de schietaccommodatie werd verricht door de hoofdman en de burgemeester. Dat gebeurde door het plaatsen van de koningsvogel en het omhoog draaien van de kogelvanger. Beschermvrouwe burgemeester Hendriks-Vlaar verwoordde haar aandacht voor het gilde als volgt: „Dit kleine gilde is groot door haar eendrachtige samenwerking. Dat zie je duidelijk aan wat hier tot stand gekomen is”. De stichting Kringloop O.N.A. verraste de penningmeester van het gilde met een cheque van tienduizend gulden om de kogelvangers mede te financieren. Nadat pastor Bakker alle schietbomen gewijd had begon het koningschieten. Bij het 126ste schot viel de uit berkenhout gemaakte vogel naar beneden door een welgemikt schot van de uittredende koning Antoon van Helmond. Over twee jaar kan hij zich tot keizer schieten, wat nooit eerder in het 538-jarig bestaan van het gilde gebeurd is. Wethouder Johan Bakens haalde met het 165ste schot het ere-koningschap binnen. Deze vogel, gemaakt van wilgenhout, bleek taaier dan de koningsvogel. Na het gebruikelijke ceremonieel werd met de hoed rond gegaan voor het eerste 'koningsrondje'. Dat werd genuttigd in café De Peer op de Markt waar 'den Koninck en den Erekoninck aen den volke' getoond werden. Vervolgens vertrok het gezelschap richting gildehuis Van Helmond, waar aan de koning, erekoning en hospes Nelleke de vendelgroet gebracht werd.

Kruisboogschieten op teerdag

De jaarlijkse teerdag op zaterdag 17 januari van gilde Sint Antonius Abt Lierop bestond uit een viertal activiteiten. Ter intentie van de overleden leden werd de dag geopend met een eucharistieviering. De aftredende bestuursleden Jan van den Eijnden en Rob van Seggelen werden tijdens de jaarvergadering in café 't Jagershuis herkozen. Het jaarprogramma kreeg de goedkeuring van de aanwezigen. In zaal van Oosterhout werd geteerd op een warm en koud buffet. Hoofdman Henk Berkers mocht twee leden huldigen. Peter Berkers (Azn) en Piet Berkers (Gzn), beiden een kwart eeuw lid, kregen de zilveren Sint Antoniusspeld en de oorkonde uitgereikt. Daarna volgde de gezellige feestavond met Two of Us. Voor de eerste keer werd er een competitie gehouden in kruisboogschieten op de wip. Dertien schutters namen hieraan deel. Piet Berkers toonde zich de beste schutter. Door de hoofdman kreeg hij tijdens de feestavond een beeldje, voorstellend een schutter, aangeboden.

Prinselijke eer voor gildebroeder

Groot was de verbazing op het Prinsenbal in 'Ganzengat' (zoals Aarle-Rixtel tijdens de carnavalsdagen genoemd wordt), dat Harrie van Ganzenwinkel als prins tevoorschijn kwam. Het was de zevende gildebroeder van het gilde Sint Margaretha die tot Prins Carnaval gekozen werd. Een duidelijk teken dat de verstandhouding tussen het gilde en de carnavalsvereniging goed te noemen is. De gildekleuren rood,

wit en groen voerden de boventoon tijdens de carnavalsperiode. Prins Harrie werd tijdens een druk bezochte receptie bezongen door zijn gildecollega's en gehuldigd met een vendelgroet. Het wordt overigens een feestjaar voor de 'gildeprins'. In de zomermaanden zal Harrie van Ganzenwinkel namelijk als één van de vijf jubilarissen worden gehuldigd omdat hij veertig jaar lid is.

De vendelgroet voor 'gildeprins' Harrie van Ganzenwinkel

Nieuw vaandel voor Peellandse gilden

Op zaterdag 28 februari vond de jaarvergadering plaats van de gilden in de kring Peelland. Plaats van handeling was gildehuis Van Oosterhout in Lierop. Voorafgaand aan de vergadering werd het nieuwe kringvaandel in de plaatselijke parochiekerk ingezegend. Daarna werd in het gildehuis het nieuwe kringvaandel officieel overgedragen door de schenkers, de gezamenlijke Rabobanken in de kring en Interpolis. Kringvoorzitter Mies Sijbers nam het vaandel in ontvangst. In zijn dankwoord werden ook ontwerper Leo van der Sangen en maakster Joke Willigers betrokken. Tijdens de jaarvergadering werden de aftredende bestuursleden Loek Swinkels, Jo van der Ven en Jos van den Heuvel met algemene stemmen herkozen. Eén van de agendapunten was een inventarisatie van de schietterreinen in de kring. De verplichte aanschaf van kogelvangsters vergt grote financiële offers. Aandacht was er ook voor het imposante jaarverslag dat door secretaris Jan Verheijen verzorgd is. Maar liefst 161 kopieën per verslag werden door hem gemaakt. En dat in een oplage van veertig exemplaren. Een lijvig boekwerk dat zelfs verlevendigd is met kleurenfoto's.

Geslaagde bijeenkomst van correspondenten

In navolging van een dergelijke bijeenkomst in de kring Maasland organiseerde kringcorrespondent van de Gildetrom Rien van Horik op zaterdag 4 april in gildehuis Van Oosterhout in Lierop een correspondentenmiddag. Hiervoor waren de schrijvers uitgenodigd van de bijdragen uit de kring Peelland in de Gildetrom. Er was een grote opkomst toen kringvoorzitter Mies Sijbers de middag opende. Tijdens de inleiding werd verteld hoe de uitgave van een Gildetrom tot stand komt. Aandacht werd er volop besteed aan spellingregels en stijkenmerken. In een ontspannen sfeer werden fictieve ingezonden artikelen onder de loupe genomen. Ingegaan werd er ook op de actualiteit van het gildeperiodiek. Journalist én gildeman in hart en nieren Hans van den Heuvel van het Eindhovens Dagblad stelde voor om maandelijks een 'Nieuwsbrief' te verspreiden onder de Peellandse gilden.

Maasland

Koninklijke erepenningen voor Sint Barbara Dinther en Sint Antonius - Sint Sebastiaan Udenhout

Zowel het Sint-Barbaragilde uit Dinther als het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout hebben van Hare Majesteit koningin Beatrix bij haar Beschikking van 23 maart 1998 de koninklijke erepenning toegekend gekregen.

In Dinther werd de erepenning door burgemeester mevr. J. van Gorp van de gemeente Bernheze op woensdag 29 april jl. uitgereikt aan hoofdman Eugène van Bouwdijk Bastiaanse jr. van het Sint-Barbaragilde. In 1997 vierde het Dintherse gilde het 500-jarig bestaan.

Bij de opening van de festiviteiten in het kader van het 450-jarig bestaan van het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan te Udenhout op zaterdag 2 mei jl. heeft burgemeester Johan Stekelenburg van de gemeente Tilburg de koninklijke erepenning uitgereikt aan hoofdman Christ Hogedoorn.

Vught vreest overdosis standaardrijders

Het Sint-Catharinagilde uit Vught, dat op 7 september a.s. in verband met het 700-jarig bestaan een vrij gildefeest organiseert, vreest een overdosis aan standaardrijders. Hoofdman Bert Kluytmans: 'Ik schat dat de belangstelling bij de voorinschrijving zo groot is vanwege de varkenspest het afgelopen jaar. Veel gilden konden met hun standaardrijder geen kant op in verband met het vervoersverbod. Maar ze zijn van harte welkom op ons feest. Zij krijgen zelfs een bijzondere plaats op het feest- en wedstrijdterrein. In een zeer idyllische omgeving. Dichtbij een fraaie waterpartij met het prachtige kasteel Maurick op de achtergrond', aldus Kluytmans. Beslist een tip voor de fotografen en camera-mensen.

Jongere gildebroeders (m/v) willen eigen gildefeest (1)

De jongere gildebroeders (m/v) van kring Maasland willen een eigen gildefeest houden. Hiertoe hebben Jorrit Klerks (21) en Jurgen Klerks (21) het initiatief genomen. De bedoeling is dat men op informele manier nader met elkaar kennis maakt. Het feest moet in september of oktober plaatsvinden. Jorrit en Jurgen hebben alle deken-schrijvers in kring Maasland en in het Kwartier van Oirschot een brief gestuurd waarin ze hun plannen uit de doeken doen. Ook vragen zij aan de secretarissen de jongeren, zowel jongens als meisjes, binnen de gilden van dit idee op de hoogte te brengen. Desgevraagd geeft Jorrit een toelichting op de brief: 'Wij zijn van de Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout. We hebben relatief veel jeugd in ons gilde. Zo'n tien personen. Op gildefeesten vermaken wij ons best als groep. Er zijn echter gilden die aanzienlijk minder jeugd hebben. Na de optocht, de massale opmars en de wedstrijdonderdelen lopen die er verloren bij. Zij gaan dan vaak naar huis. De oudere gildebroeders kennen elkaar haast allemaal. Ze begroeten elkaar en praten met elkaar. Die hebben een zekere band. Wij willen proberen die band ook tussen de jongeren op te zetten, zodat we elkaar bijvoorbeeld op gildefeesten met de voornaam kunnen aanspreken'.

De brief, eigenlijk meer een oproep, hebben ze in april verstuurd. De eerste reacties zijn al binnen. Positief, maar ook negatief, zoals 'wij hebben helaas geen jeugd bij onze guld'. Jurgen en Jorrit vinden het daarom hoog tijd dat het jongerencontact vorm krijgt. Ze doen de actie op persoonlijke titel, want ze willen 'geen club in een club'. In de oproep stellen de enthousiastelingen: 'Wij willen elkaar beter leren kennen via een door ons te organiseren feest. Als blijkt dat er voldoende animo is, zullen wij de voorbereidingen starten en zal er verdere informatie verstrekt worden over kosten, plaats, tijdstip, overnachtingsmogelijkheden en dergelijke'. Wat betreft de overnachting zegt Jorrit: 'Jongeren die ver weg wonen, moeten kunnen blijven slapen. Het zou vervelend zijn als iemand al om twaalf uur thuis moet zijn, terwijl het volop gezellig is. Ook uit veiligheidsoogpunt willen wij een overnachtingsmogelijkheid inbouwen'. In eerste instantie rekenen de initiatiefnemers op jongeren in de leeftijd van ongeveer zestien tot vijfentwintig jaar. Maar het is uiteraard niet zo, dat er geen uitzondering op de regel gemaakt kan worden om eventuele personen die buiten deze leeftijdsgroep vallen, maar er wel altijd mee optrekken, ook de kans te geven op het feest aanwezig te zijn.

Naast alle gilden uit het Kwartier van Oirschot en Maasland,

is ook de jongerengroep van het Sint-Willibrordusgilde uit Alphen (Baronie en Markiezaat), aangeschreven. Met publiciteit via de Gildetrom hopen de beide Klerksen dat het verbodingsfeest ('Neen, niet in costume') in het vroege najaar van 1998 gerealiseerd kan worden. De aanloopkosten van drukwerk, enveloppen, postzegels, enz. hebben ze voorlopig uit eigen zak betaald. Aanmelden en inlichtingen bij: Jorrit Klerks, tel.nr. 0416-336483, of Jurgen Klerks, tel.nr. 0416-378725.

Loonse gilden bij herinzegening veldkapel

Op 30 november 1997 hebben de Loonse gilden Sint Ambrosius en Sint Hubertus hun medewerking verleend aan de herinzegening van de Maria veldkapel aan de Tilburgseweg. De kapel is door mgr. J.G. ter Schure, bisschop van 's-Hertogenbosch, opnieuw ingezegend en stond in het teken van protest tegen vandalisme. Vandalen hadden ernstige vernielingen in de kapel aangericht. Aan de kerkelijke en wereldlijke overheden werd de vendelgroet gebracht.

Kringmedaille voor Thijn van de Sande

Jack Goudsmits (l) speldt Thijn van de Sande de kringonderscheiding op

Verrassing voor Thijn van de Sande van het Sint Catharinagilde uit Vught op vrijdag 6 februari 1998. Tijdens een speciale gildevergadering werd hij door kringvoorzitter Jack Goudsmits onderscheiden met de medaille in zilver van kring Maasland. Thijn kreeg deze onderscheiding vanwege zijn 40-jarig lidmaatschap en de vele verdiensten die hij heeft voor het 700-jarige gilde. Indertijd is hij begonnen als vendelier. Daarna werd hij hoofdvendelier en bemoeide zich met de opleiding van jeugdvendeliers.

Tweemaal schoot Van de Sande zich koning, was verschillende keren bestuurslid en thans houdt hij met veel verve en enthousiasme het gilde-archief bij.

Ook zijn echtgenote Mien van de Sande-van Son werd in de hulde betrokken. Een flinke afvaardiging van het kringbestuur van Maasland was bij de uitreiking van de kringmedaille aanwezig.

Zilveren jubilarissen Sint Ambrosius Loon

Harrie Driessen met echtgenote

Op 11 oktober 1997 huldigde het Sint Ambrosiusgilde Loon op Zand twee zilveren jubilarissen: Harrie Driessen en Harrie van de Ven. Vijftwintig jaar geleden was het gilde drukdoende een geschikt gildeonderkomen te verwezenlijken, evenals met het werven van nieuwe gildebreders. Bij de bouw van het toen nieuwe gil-

dehuis hebben de beide jubilarissen zeer zeker hun bijdrage geleverd. Driessen is enige jaren lid van de overheid geweest. Verder zijn zij in hart en nieren plichtsgetrouwe gildebreders. De twee Harrie's zijn door hoofdman Jan van Riel namens het gilde onderscheiden met een zilveren draagschild. Voor hun partners waren er bloemen.

Harrie van de Ven met partner

Pausmis voor Sint-Hubertusgilde Drunen

De Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden (NBFS) maakt een rooster welke gildekring op toerbeurt de zogenaamde pausmis in Den Haag mag opulsteren. Dit jaar is de Bond van Schuttersgilden kring Maasland aan de beurt. De kringoverheid heeft, na loting, bepaald dat het Sint-Hubertusgilde uit Drunen in 1998 naar de pausmis kan. Deze plechtige eucharistieviering vindt plaats op zondag 25 oktober a.s.

Twee gilden sluiten aan bij Dommelgroep

Twee (heropgerichte) gilden uit het Kwartier van Oirschot hebben zich aangesloten bij de kleine gildekring Dommelgroep. Op de algemene ledenvergadering van de kring van 26 maart 1998 zijn het Sint-Jorisgilde uit Sint Oedenrode en het Sint-Barbara- en Sint-Jorisgilde uit Boxtel toegetreten. De kring Dommelgroep omvat inmiddels negen gilden uit het stroomgebied van de gelijknamige Brabantse rivier.

Status quo-situatie rondom wedstrijddeelname vrouwen

Binnen kring Maasland heerst nog steeds de 'status quo'-situatie inzake de deelname van vrouwen/gildezusters aan wedstrijden. Een extra vergadering, door kringhoofdman Jack Goudsmits op 9 februari 1998 bijeengeroepen, heeft daaraan niets veranderd. Nogmaals zijn de bedoelingen van de kringoverheid uiteen gezet. De aanwezige hoofdliden hadden volop gelegenheid tot spreken. Daar is dan ook veel gebruik van gemaakt. Maar de algemene conclusie na de bijeenkomst van deze 'wijze mannen' luidt: „Laat het rustig op je afkomen. Over een aantal jaren zal het misschien als iets vanzelfsprekend zijn dat er vrouwen aan alle wedstrijden meedoen”. Op een gildedag van kring Maasland mogen de vrouwen dus niet deelnemen aan de wedstrijden.

Jan van den Broek herkozen in jeu de boulescommissie

Tijdens de jaarvergadering van de kringcommissie jeu de boules, 15 januari 1998 in Vorstenbosch, is secretaris Jan van den Broek (Sint Antonius Abt, Vorstenbosch) bij acclamatie herkozen in dezelfde functie.

Wim Cordang nieuw commissielid kruisboog

Wim Cordang van het Sint-Jorisgilde De Oude Schuts uit 's-Hertogenbosch is het nieuwe commissielid in de sectie kruisboog van de schietcommissie van de kring. Op de jaarvergadering van 22 januari 1998 in Udenhout is hij gekozen.

Sint Hubertus Loon op Zand houdt open huis

Het Sint-Hubertusgilde uit Loon op Zand hield op eerste paasdag open huis op het gildeterrein aan Het Moleneind. Ondanks het gure weer, was de opkomst goed. Het gilde had onder meer de teletekstpagina's van Omroep Brabant ingeschakeld om bekendheid aan de activiteit te geven. Naast het schieten op/in de kogelvangers, kon het publiek zich ook bekwalen in de kunst van het jeu-des-boulesspel.

Gouden jubilaris Wim Knevel krijgt zilver met vuurslag

Wim Knevel is op zaterdag 14 februari op bijzondere wijze in de bloemetjes gezet tijdens de statiedag van het Oisterwijkse Sint-Sebastiaangilde. De jaarlijkse feestdag stond geheel in het teken van het gouden jubileum van de huidige hoofdman. Afvaardigingen van gilden uit de omliggende plaatsen, zijn gehele familie en het college van B & W met partners waren aanwezig in gildehuis 't Oude Nest om Wim Knevel te feliciteren.

Aangenaam verrast door de vele aandacht rondom zijn 50-jarig jubileum, onderging Wim Knevel de vele woorden en felicitaties die aan hem gericht waren. Zo richtte pastoor Papenburg, ere-deken van het gilde, zich tijdens de eucharistieviering speciaal tot de hoofdman en sprak over het 'jubeljaar'. En Jack Goudsmits, hoofdman van de kring, memo-

reerde in zijn toespraak de functies die Wim in zijn gilde heeft uitgeoefend. Aan het slot gaf hij een persoonlijke kijk op het leiding geven van de gildehoofdman. „Leiding geven doe je op geheel eigen wijze. Het is niet jouw aard om het gilde met een harde stem toe te spreken. Jij staat ook niet op eenzame hoogte. Het liefst verblijf je tussen de gildebroeders en geef je anderen alle ruimte. Soms heb je ook wel zorgen. Zeker als het aantal aanwezigen bij een gildeactiviteit beter zou kunnen zijn. Maar geloof me, je wordt door al je gildebroeders en gildezusters gewaardeerd. Vanwege je rustige aard en je gezelligheid. Kortom je bent een fijne gildebroeder”. Als dank voor de inzet en de getoonde trouw, dienstbaarheid en broederschap kon kringhoofdman Goudsmits aan Knevel de kringonderscheiding in zilver met vuurslag uitreiken. Koning Jo Scholtze mocht namens het gilde een prachtig zilveren schildje opspelden, wat de vorm heeft van een halve maan. „Je krijgt niet wat je wilde, maar wij geven wel, waarvan wij vinden dat je dat moet krijgen”. De koning gaf hiermee aan dat

Burgemeester Kortmann (r) overhandigt cadeau aan Wim Knevel

Wim een herinnering van het gilde op prijs stelde, maar dan wel in bescheiden vorm. „Het hoeft allemaal niet zo groot”. Ook burgemeester Kortmann, ere-hoofdman van het gilde, sprak over de bescheiden opstelling van Willeke Knevel. De burgemeester keek terug op het koningschieten en gaf aan dat Wim graag een keer koning wilde zijn. Hij adviseerde aan de feeststelling daar maar niet meer naar te streven. „Als ik zo rondkijk en zie hoe de jonge gildebroeders met van die geavanceerde bogen schieten, zeg ik: laat het maar aan anderen over”. Namens het gemeentebestuur bood de burgemeester een cadeau aan. Echtgenote Gerdie Knevel deelde uiteraard mee in de feestvreugde en ontving verschillende fraaie bloemboeketten.

Her oprichting Sint-Sebastiaangilde Oss

Op 4 oktober wil het gilde de eerste leden officieel installeren tijdens een plechtige eucharistieviering. De bisschop van 's-Hertogenbosch heeft toegezegd deze plichtigheid voor zijn rekening te willen nemen. Inmiddels heeft een eerste openbare activiteit plaatsgevonden. Op zondag 3 mei jl., in de buurt van de feestdag van Sint Joris, werd de hoogmis in de grote kerk in Oss bijgewoond. Daarna is men met ondersteuning van het gilde Sint Antonius Abt - Sint Catharina uit Nistelrode met de kruisboog gaan schieten.

Op 20 januari werd onder het toezien van notaris Martijn Philips (r) door de nieuwe overheid 'de oude caert' ondertekend. V.l.n.r. deken-schatbewaarder Giel van Eekelen, hoofdman Paul van Mook en deken-schrijver Hans Pennings

Schuttersactie om Jan Klerks-trofee

Het gilde Sint Hubertus uit Drunen heeft op zondag 5 april in een onderlinge competitie gestreden om de Jan Klerks-trofee. Na een meer dan spannende strijd, waaraan door dertig schutters werd deelgenomen, waren er drie gildebroeders met een gelijk aantal punten. Evenals vorig jaar bleek Piet van Loon uiteindelijk de sterkste en de man met de meest vaste hand in de finale van dit jaarlijkse evenement. De wissel-trofee werd door mevrouw Klerks aan het gilde geschonken ter herinnering aan haar man Jan, jarenlang een gewaardeerd gildebroeder binnen het Sint-Hubertusgilde.

Piet van Loon ontvangt Jan-Klerkstrofee

Pastoor jaagt beeld patrones Heilige Catharina de kerk uit

„Uiteindelijk was het de pastoor van de Sint-Petruskerk die het beeld van onze patroonheilige de kerk uitjoeg. En daarom staat ze nu in de Sint-Lambertuskerk van de Hervormde Gemeente”, onthulde hoofdman Bert Kluytmans van het Sint-Catharinagilde uit Vught op zondag 19 april 1998 tijdens zijn lezing in het kader van het zevende eeuwfeest van dit gilde. Dit jubileum wordt op 6 september a.s. met een vrij gildefeest gevierd.

1992. Dominee Ruud Bartelsma (l) en de gildebroeders Cees van de Pasch, Rini van Kuik en Thijn van de Sande bij de Heilige Catharina in de hervormde kerk

Het klinkt alsof genoemd voorval eeuwen geleden plaats vond, edoch dit speelde zich eerst in de begin jaren negentig van deze eeuw af. „Het begon in 1990”, zegt hoofdman Kluytmans. „De toenmalige pastoor Harrie van de Ven wilde op onze teerdag 's morgens de gildemis niet doen. Hij voelde zich ziek en overbelast. Wij zijn toen bij bisschop mgr. Ter Schure geweest, omdat wij niet akkoord gingen met de opstelling van de pastoor. Een traditie van eeuwen met deze argumenten doorbreken, paste niet in onze visie. Met de bisschop kwamen wij er ook niet uit. Hij zei geen dwangmiddelen te hebben. De pastoor had het recht tot deze mening. Ten einde raad hebben we toen zelf maar voor een priester gezorgd. De toon richting de pastoor van onze gildemoederkerk was echter gezet”. Een jaar later bleek de pastoor wel bereid als voorganger op te treden. „Maar zijn preek over de betekenis van onze patroonheilige viel bij onze gildebroeders niet in goede aarde. Dan moest onze patrones maar uit de Petruskerk verhuizen. Maar waarheen?”, vertelde Kluytmans. De dominee van de Sint-Lambertuskerk was een en ander ter ore gekomen. Vóór 1629, de val van 's-Hertogenbosch, was deze kerk ook in handen van de katholieken. Het Sint-Catharinagilde had er in de dertiende eeuw al een eigen

altaar. In de kerk bleek nog een nis vrij. „Alleen wij hadden geen flauw idee of ons Catharientje daarin zou passen. Onderweg met de handwagen van de ene kerk naar de andere kerk vreesden we het ergste. Maar als een modern mirakel, paste het beeld perfect”. Sinds 1992 staat de Heilige Catharina in de Vughtse hervormde kerk. Vanaf die tijd zijn ook op ander terrein de banden tussen het gilde en de Lambertuskerk aangehaald.

Geslaagde contactavond Sint Barbara Dinther

Zaterdag 21 maart hield het Sint-Barbaragilde uit Dinther in zaal De Pub de jaarlijkse contactavond. Bij deze avond worden vooral de echtgenotes van overleden gildebroeders betrokken. Dit jaar was een grote deputatie van het kringbestuur aanwezig in verband met de hulding van enkele jubilarissen. Zo kreeg Toon Habraken vanwege zijn 40-jarig lidmaatschap de kringonderscheiding in zilver. Toon doet voor het gilde veel klusjes. Bovendien brengt hij alle uitnodigingen rond. Elke keer is dat twintig kilometer fietsen.

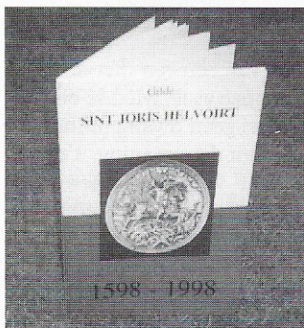
Piet van Houtum was vijftig jaar lid. Hij kreeg een oorkonde. Jan Meulenbroek en Wim Verhoeven kregen vanwege hun 25-jarig lidmaatschap door hoofdman Eugène van Bouwdijk Bastiaanse jr. het Barbaraspeldje opgestoken.

Troubadour Henk Habraken zong een lied naar een gedicht van wijlen G. Luykx (Homo Sapiens). Vervolgens maakte ceremoniemeester Piet van de Akker bekend wie op deze avond gingen strijden om de Janus Evers-prijs; een aanmoediging om het culturele gehalte binnen het gilde hoog te houden. De jeugdgidelbroeders moesten hun titel verdedigen. Daarin slaagden ze ruimschoots. Voor de tweede keer legden zij beslag op het schild. Tussendoor was er nog een loterij met vleespakketten als prijs. De avond werd besloten met een optreden van alle gildebroeders die een muziekinstrument bespelen. Mede door de grote opkomst en de goede organisatie keerden allen voldaan huiswaarts.

Toon Habraken, Piet van Houtum, Wim Verhoeven, Eugène van Bouwdijk Bastiaanse jr. en Jan Meulenbroek (v.l.n.r.)

Herinneringsboek Sint Joris Helvoirt 400 jaar

Het herinneringsboek omvat 46 pagina's

In 1560 kocht Hendrik Bloeyman het dorp Helvoirt van Philips de Tweede. Hij werd daarvoor Heer van de Heerlijkheid Helvoirt. Het dorp werd aldus een vrij gebied onder het gezag van de Heer en hoefde alleen nog maar aan de eigen Heer belastingen te betalen. Ter bescherming van de dorpsbewoners tegen rondtrekkende roversbenden verleende Bloeyman aan de 'oude schutse van de heer ridder St. Joris binnen der Heerlijkheit van Helvoirt'

in 1598 de officiële status van 'schutterije'. Vanwege de vermelding van 'oude' in de Caerte of reglement vermoedt het

gilde Sint Joris dat zij dus al vóór 1598 bestaan moeten hebben. Het zilveren medaillon met afbeelding van Sint Joris is waarschijnlijk uit de eerste helft van de 16e eeuw. Jaartallen zijn echter niet aanwezig op de oudste koningschildjes van het gilde. Het exacte jaar van oprichting is dus niet bekend. Om deze reden wordt 1598 als officieel startjaar beschouwd en viert het gilde in 1998 het vierhonderdjarig bestaan.

Het oudste zilveren medaillon, dat nog steeds in het bezit van het gilde is, werd vorig jaar opgenomen in het logo van het briefpapier van het gilde. Ook de voorpagina van het boekwerk over de geschiedenis van het gilde laat het fraaie medaillon zien. Op zaterdag 25 april 1998 werd het boek overhandigd aan burgemeester J. Haas van de gemeente Haaren, waartoe ook Helvoirt behoort sedert de herindeling. Ook pastoor H. Hageman van de Nicolaasparochie ontving een eerste exemplaar uit handen van hoofdman André Dekkers. In hun dankwoord prezen zij de gildebroeders voor hun inzet om in deze moderne tijd de gildetradities in stand te houden en ze zelfs zo prachtig vast te leggen in een boek.

De vrije gildedag van zondag 14 juni werd voor het Sint-Jorisgilde het hoogtepunt van het jubileumjaar. Op die dag trokken vijftientig Brabantse gilden door de straten van Helvoirt.

Paul Krijnen Ridder Oranje Nassau

Paul J.M. Krijnen (71) van het gilde Sint Barbara - Sint Sebastiaan uit Vught is bij gelegenheid van koninginnedag 1998 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Hij is één van de 1535 bevoorreelden die dit jaar een lintje kregen. Krijnen was onder meer vijftien jaar secretaris van het gilde. Daarnaast was hij actief binnen de bejaarden- en middenstandsvereniging, de volleybal en (nog) bij de Club van Dassen-dragers van de Kikvorschen uit 's-Hertogenbosch en in de ledenraad van de KRO. In 1989 was Krijnen al benoemd tot Ridder in de Orde van de H. Paus Silvester. Sinds 1993 is hij ook secretaris van de afdeling Nederland van Pro Petri Sede, het algemeen verbond van afstammelingen van pauselijke zouaven en van pauselijk gedecoreerden.

Paul Krijnen; nu ook Ridder Oranje Nassau

Gilde-gedenksteen onthuld in Udenhout

In Udenhout is op zaterdag 2 mei vóór de hoofdingang van de Sint-Lambertuskerk een gedenksteen voor het 450-jarige gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan onthuld. Dit gebeurde door de leden van het comité van aanbeveling o.l.v. oud-burgemeester drs. W.J.A. Dijkstra van Udenhout, thans burgemeester van Oss. Dit comité heeft zich sterk gemaakt om de festiviteiten rondom het thema 'meimaand-gildemaand' te

Leden van het comité van aanbeveling onthullen de gedenksteen

realiseren. Op de gedenksteen in brons staat de naam van het gilde en de jaartallen 1548-1998, alsmede de zgn. Bossche boom. Dit gilde is het enige in Noord-Brabant, buiten 's-Hertogenbosch, die dit teken mag voeren. Bij het hernieuwen van de eed van trouw aan het kerkelijk gezag neemt de vaandrig plaats op de 'middenstip'. Met sierplaveisel is de straal aangegeven die de vaandrig met zijn vaandel draait. Het gilde op haar beurt deed de gedenksteen over aan de bevolking van de gemeente Tilburg, vertegenwoordigd in de persoon van burgemeester Johan Stekelenburg.

Christ Hogedoorn krijgt gouden speld

Hoofdman Christ Hogedoorn van het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout heeft op zaterdag 2 mei de gouden speld van de gemeente Tilburg ontvangen. Bij de uitreiking sprak burgemeester J. Stekelenburg onder meer over de unieke inzet die Hogedoorn reeds vele jaren aan de gemeenschap levert. Hogedoorn was tevens actief als vakbondslid, jarenlang zat hij in de Udenhoutse gemeenteraad, bovendien heeft hij een meer dan gemiddelde inzet voor het gildewezen. Door zijn 'eigen' gilde werd Hogedoorn die dag gehuldigd vanwege zijn 50-jarig lidmaatschap. Hiervoor kreeg hij een zilveren draagschildje. Zijn echtgenote Netty werd middels een bloemetje in de feestvreugde betrokken. Omdat het in Udenhout die dag toch al feest was, deed de plaatselijke zilversmid Mari van den Berselaar er nog een schepje bovenop. Hij overhandigde het jubilerende gilde een spiksplinternieuwe hoofdmanstaf, naar een ontwerp van Jan Toorians.

Ere-hoofdman Johan Stekelenburg ingevendeld

Op zaterdag 2 mei heeft het gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan het officiële startsein gegeven voor de viering van het 450-jarig jubileum. Dit alles onder het motto 'meimaand-gildemaand'. Een maand lang stond de Udenhoutse gemeenschap in het teken van dit feestvierende gilde. De festiviteiten werden geopend met een gildemis. De burgemeester van de gemeente Tilburg (waar Udenhout onder valt), Johan Stekelenburg, werd geïnstalleerd tot gildebroeder en daarna benoemd tot ere-hoofdman.

Ere-hoofdman Johan Stekelenburg wacht op invendelen.

Land van Cuijk

Jubileumboek ter gelegenheid van 25 jaar heropleving St. Jacobusgilde te Zeeland

Tijdens de nieuwjaarsreceptie van het St. Jacobusgilde kon dan eindelijk het jubileumboek ter gelegenheid van de 25-jarige heropleving aan alle gildebroeders worden uitgereikt. Door diverse omstandigheden kon het steeds niet eerder gereed zijn. Maar nu is er dan ook wel een prachtig en indrukwekkend boekwerk van ruim 100 bladzijden. In het boek worden alle activiteiten en prestaties van het St. Jaco-

busgilde in de afgelopen 25 jaar vernoemd. Het is verlucht met diverse foto's, zoals alle koningsparen met bijbehorende oorkonden. Wij kunnen ons voorstellen dat ook de lezers van 'de Gildetrom' in dit boekwerk zijn geïnteresseerd. Er is nog een zeer beperkte oplage beschikbaar, verkrijgbaar via Albert de Groot (tel.nr. 0486-451335) tegen de (kost)prijs van f 30,-.

Witte Donderdagviering

Op donderdag 9 april luisterde het St. Jacobusgilde Zeeland traditiegetrouw de Witte Donderdagviering in parochiekerk Jacobus de Meerdere op. Voor de aanvang van deze avondviering trok het gilde onder tromgeroffel de kerk binnen. Het Allerheiligste werd tijdens deze viering in processie in de kerk rondgedragen. Ook waakten de gildebroeders en -zusters afwisselend bij het Heilige Sacrament tussen 21.00 en 23.00 uur.

Diamanten huwelijksfeest

Op maandag 28 april was praktisch het voltallige St. Jacobusgilde Zeeland aanwezig op de receptie van het diamanten bruidspaar (60 jaar) Martien Verstraten en Nel Verstraten-Jacobs. Staande Deken Adriaan v.d. Coer herinnerde zich met name de aanwezigheid van Martien als wethouder en vertegenwoordiger van de wereldlijke overheid toen het St. Jacobusgilde 28 jaar geleden in Ravenstein tijdens het koningschieten heropleefde. Als Martien destijds deze beslissing niet had genomen, dan zou er waarschijnlijk tot op de dag van heden nog geen actief St. Jacobusgilde in Zeeland zijn geweest. Het gilde is hem daar natuurlijk tot op de dag van heden zeer dankbaar voor. De jongste vendelier bracht in de feestzaal nog een vendel hulde aan het diamanten paar en ook de jeugdamboers trommelden voor Martien en Nel. „Wij wensten hen de komende tijd samen nog veel gelukkige jaren toe”, en de leden dronken op hun goede gezondheid een pilsje.

Sint Nicolaasgilde Haps huldigt vier gildebroeders

Het Hapse Sint Nicolaasgilde heeft op vrijdag 6 maart, na de jaarvergadering, vier gildebroeders gehuldigd: H. Thijssen (50 jaar lid), G. Arts (25 jaar bestuurslid), H. Ingenbleek en P. Hendriks (25 jaar lid). Ook de echtgenotes van de jubilarissen werden bij deze huldiging betrokken en kregen een fraai bloemboeket aangeboden. De voorzitter was blij dat er elk jaar toch wel een of meer gildebroeders in Haps zijn die gehuldigd konden worden, zoals ook dit jaar weer geschiedde. 'Het is een van de mooiste dingen die je als voorzitter mag doen en ik doe dit dan ook met veel plezier, want als iemand zoveel jaren lid is, is het een teken dat je een goede gildebroeder bent', aldus de voorzitter. Na afloop was er nog een gezellig samenzijn tot in de kleine uurtjes.

De vier jubilarissen, v.l.n.r.: G. Arts, H. Ingenbleek, P. Hendriks en H. Thijssen

Theo Hendriks gouden gildebroeder Sint Dionysiusgilde

Zaterdag 11 oktober 1997 was een grote dag in de geschie-

denis van het Sint Dionysiusgilde en speciaal in het leven van gildebroeder Theo Hendriks. Op deze dag had het gilde de eerste gouden gildebroeder in haar midden en dat was aanleiding voor diverse feestelijkheden. Theo en Lies Hendriks-Broenen zijn altijd nauw betrokken geweest bij het Sint Dionysiusgilde en Theo was de enige levende heroprichter die het gilde na de Tweede Wereldoorlog weer nieuw leven inblies. Hij nam zijn taak als bestuurslid zeer serieus en nam zelf het initiatief om bij het Sint Martinusgilde in Gennep vendellessen te nemen. Naast het vendelen had Theo veel belangstelling voor het geweerschieten; zo maakte hij deel uit van het succesvolle schutterskorps dat in 1968 en 1969 kampioen werd van de Schutterskring Gennep e.o.

Begin jaren '70 liet zijn gezondheid hem in de steek en moest hij zijn welgemeende overgave aan het gilde beperken. Met pijn in zijn hart moest hij een aantal gildeactiviteiten afstoten, maar bleef nauw betrokken bij het reilen en zeilen van het gilde.

Van de gildebroeders ontvangen Theo en Lies Hendriks - Broenen een gouden spelde en een schuttersbeeldje als aandenken

Op zaterdag 11 oktober 1997 bracht het gilde hem een vendelgroot aan huis en die vendelgroot mocht Theo Hendriks in ontvangst nemen van de vendeliers Piet Rutten en Antoon Vinck, gildebroeders die hijzelf als jeugdlid het vendelen had geleerd. Na de opmerking van de vendeliers „Theo, hebben we het goed gedaan?“, raakte Theo diep gemoedeneerd van dit eerbetoon. Met de gouden jubilaris in hun midden marcheerde het gilde af naar de Dionysiuskerk voor de jaarlijkse viering voor de

levende en overleden leden. Gildeheer pastoor Jaspers besteedde zijn volledige preek aan de gouden jubilaris en roemde hem om zijn onuitputtelijke levenskracht en inzet. Na de eucharistieviering werd het tijd voor de officiële hulding in gildehuis zaal 'Schuttershof'. Onder het genot van een hapje en een drankje werd hem de gouden jubileumspeld opgespeld en memoreerde hoofdman Henk Artz het leven van Theo als gildebroeder. Uit handen van de hoofdman ontving hij ook een schuttersbeeldje en kreeg zijn vrouw Lies een bosje bloemen aangeboden. Theo en Lies genoten zichtbaar van dit feest waar zij zolang naar toegeleefd hadden, maar helaas was dit genot van korte duur ...

Activiteiten winterseizoen Soester gilde afgesloten

In de laatste week van april zijn de winteractiviteiten van het Groot Gaesbeeker Gilde afgesloten. Bij deze activiteiten vervult het eigen Gildehuis een centrale functie. Ook dit jaar bestonden de winteractiviteiten weer uit de maandelijkse kaartavonden (klaverjassen en schutjassen), sjoelen, schieten, de organisatie van thema-avonden en festiviteiten rondom bijzondere gebeurtenissen als het feest van de patrones St. Agatha, Nieuwjaar, Kermisdinsdag, Vastenavond. Elke activiteit bleek ook dit seizoen weer een succes. Op sommige momenten was het Gildehuis te klein: kandidaat-deelnemers konden gezien hun grote aantal en de maximaal beschikbare capaciteit van 25 kaarttafels (100 kaarterters) niet aan de activiteit deelnemen. Gezelligheid staat bij de activiteiten voorop. De winnen prijzen zijn dan ook niet meer dan een attentie.

In oktober 1998 zullen de winteractiviteiten weer worden opgepakt. In de zomer zijn de activiteiten van het Soester gilde met name gericht op optredens van het gildekorps (Taptoe in een instituut voor gehandicapten, Taptoe Koninginnedag, deelnamen aan gildedagen in Brabant, en de organisatie van het eigen Gildefeest dat in de periode 24 tot en met 31 augustus wordt gehouden rondom het jaarlijkse koningschieten. Het Gildehuis is in de afgelopen periode weer geheel aangepast aan de eisen van de tijd met onder-

meer nieuw schilderwerk, behang en plafond. Ook is de beschikbare ruimte uitgebreid met een extra zaal.

De prijswinnaars klaverjassen van het winterseizoen op de laatste kaartavond in het Gildehuis.

Soest neemt afscheid van pastoor Goddijn

Op woensdagavond 22 april heeft Soest afscheid genomen van een van haar pastores, Herman Goddijn. Hij was meer dan 20 jaar als priester verbonden aan de Mariaparochie te Soestdijk. Bij een dergelijk afscheid kon het gilde niet ontbreken. Na afloop van de feestelijke afscheidsviering, waarin ondermeer kardinaal Simonis vooring, trad het muzikale gedeelte van het gildekorps naar binnen, speelde de Gildehymne, waarna de ouderman de pastores uitnodigde voor een gildegroet op het plein voor de kerk. Daardoor was het voor de organisatie mogelijk, alles in gereedheid te brengen voor de daarna te houden receptie.

Als eerste werd door het gilde de Eed van Trouw hernieuwd door het overvendelen van pastoor Goddijn tesamen met kardinaal Simonis. Daarna volgde een uitgebreide vendel- en muzikale groet, welke werd afgesloten met een gezamenlijk 'Lang zal hij leven'. Pastoor Goddijn gaat gezien ook zijn gezondheid met emiritaat, maar zal zeker de komende periode nog beschikbaar blijven voor de vieringen. Eerst gaat hij enkele maanden naar Brazilië alwaar hij meer dan 25 jaar missionaris is geweest.

Het afscheid met een optreden van het gilde was voor pastoor Goddijn een grote verrassing. Hij wist hier niets van. Hij heeft zich altijd bij het gilde thuisgevoeld en heeft vele gildevieringen gecelebreerd.

Vendelhulde bij het afscheid van Pastor Goddijn

Baronie en Markiezaat

Viering patroonsdag Sint Antonius Abt Terheijden goed verlopen

Het is een goede gewoonte geworden (dit jaarvoor de twaalfde maal) dat de gildebroeders van het gilde, ter gelegenheid van de patroonsdag van de parochie, aanwezig zijn in de H.Mis of in de gebedsdienst. Het is zelfs zo, dat de Eucharistieviering mee-opgeluisterd wordt. Bestond die

opluistering tot enkele jaren terug slechts uit de eregroet met een vendel tijdens de consecratie, thans is een en ander uitgegroeid tot het vendelgebed, bazuïngeschal tijdens de consecratie en het slaan en blazen van een mars tijdens de uitreiking van de communie.

In samenspraak met de pastoor of Gildeheer wordt in plaats van het bidden van het credo het vendelgebed gedaan, dit wil zeggen: een vendelier zwaait met zijn vendel en een andere gildebroeder leest de bijbehorende tekst voor.

Volgens de reacties die het gilde vernomen heeft waarden de parochianen deze plechtige kerkdienst. De gildebreeders en -zusters hopen daarom nog vele jaren met de bedoelde traditie door te mogen gaan. Ook al is het weer tijdens de optocht verre van aangenaam, zoals ook weer dit jaar: een gure wind, regen en zelfs natte sneeuw ontbraken er niet aan. Daarnaast gaat op de teerdag (maandag na 17 januari) het gilde tegen 9 uur wederom met slaande trom en vliegend vaan naar de parochiekerk. Zo lang als het gilde bestaat, wordt op deze dag een H.Mis opgedragen ter nagedachtenis aan alle overleden leden. Wegens omstandigheden was gildeheer Schepers dit jaar niet in de gelegenheid om in woord en gebed voor te gaan. Hij had wel voor een goede vervanger gezorgd, pastor Baijens uit Wagenberg. De pastor had zich terdege voorbereid, zijn overweging loog er niet om. 'Vroeger', zo memoreerde de pastor, 'duurde het teerfeest drie dagen ... Zou die tijd ooit nog eens terugkomen?'. De teerdag kent nog een hoogtepunt: de maaltijd. Deze gezamenlijke maaltijd geschiedt ook eeuwenlang. Dit is voor u, beste lezer, ook niets nieuws, in elk gilde wordt gezamenlijk gegeten en gedronken. Er zijn echter goedopgeleide historici, die beweren dat de gezamenlijke maaltijden afkomstig zijn van de Germanen. Of dit waar is? Wij zijn blij dat de schutspatroon Sint Antonius Abt heet, en niet (de ongelovige) Thomas.

Het feest van de gilden

Feesten vormen in een stedelijke samenleving een verbindend element in het maatschappelijke verkeer. Het brengt mensen dicht bij elkaar, het geeft energie om sombere tijden goed door te komen en het zijn vaak ijkpunten in de jaarkalender. Bij de feesten in de middeleeuwen speelden zowel de stedelijke als de kerkelijke overheid een organiserende rol. In vele steden, maar zeker ook in Bergen op Zoom, waren de gilden niet weg te denken bij de feesten in de stad. De gilden waren met de prachtige kleding en vaandels op hoogtijdagen een lust voor het oog. Het stadsbestuur had zich financieel verplicht aan het gilde en verlangde in ruil daarvoor optreden van de gilden in het openbaar bij tal van gelegenheden. In Bergen op Zoom waren er vier gilden: Sint Joris (voetboog), Sint Sebastiaan (handboog), Sint Antonius (kolveniers) en het gulde van de Gebroken Pese alias Wulpe (oude handboog).

Het stadsbestuur stelde soms geld, soms wijn of kleding beschikbaar aan de gilden. Zo betaalde de stad in 1502 aan het gilde van de kolveniers de kosten voor 15 gelten rijn wijn die geschonken werd bij het verschieten op 25 juli. In datzelfde jaar kregen de schutters van het voetbooggilde elk een schutters-tabbaard. Een tabbaard was een lang afhankelijk overkleed, vaak zwart of rood. Soms was daar een 'devise' op geborduurd. Bij de vergoeding voor de tabbaarden stelde men het maximum op 32, het maximaal aantal schutters. De tabbaarden kostten de stad 12 schellingen en 5 denariën per stuk. Daarmee waren deze pakken een stuk duurder dan de pakken van het handboogschuttersgilde. De tweeëndertig leden van dat gilde kregen eveneens ieder een pak, maar dat kostte de stad slechts 9 schellingen per kostuum. Het vijftwintig man tellende kolveniersgilde daarentegen droeg kleding die duidelijk het goedkoopste was: acht schellingen en 6 denariën per stuk. Al met al betekende dat een forse uitgave voor het stadsbestuur dat voor de hoofdlieden van de drie

schutterijen aparte kostuums liet maken. In totaal gaf het stadsbestuur in 1502 zo'n vijftig pond uit aan de drie gilden. Daar kwamen dan de gewone kosten voor de stadsfeesten nog bij, denk daarbij onder andere aan de ontvangst van gasten, het loon voor de muzikanten en de maaltijden. De gilden kregen de tabbaarden volgens een oude gewoonte, die al in de keur van 1465 was opgenomen. Men kon op stadskosten eenmaal per twee jaar van kleding verwisselen. Er was het stadsbestuur heel wat aangelegen dat de Bergse gilden goed voor de dag kwamen.

bezuinigingen

De bomen groeiden ook in de zestiende eeuw niet tot de hemel. De kosten voor de gilden liepen zo hoog op dat het stadsbestuur in 1504 het besluit nam om enige bezuinigingen in de bijdragen aan de gilden door te voeren.

Het besluit tot 'moderatie vanden costen' werd op 7 juli 1504 aangeplakt.

Hierin werd bepaald dat er beperkingen werden opgelegd over de feesten en maaltijden die door de gilden bij het verschieten van de papegaai werden aangericht.

Voortaan mocht men bij de feesten geen schuttersvrouwen en andere gasten uitnodigen. Er stond een straf op van 10 pond voor het gilde en 1 pond per aanwezige gast. De schuttersvrouwen mochten wel met de koningin samenkomen en feesten in de gildekamer op zondag- en maandagavond na het verschieten, maar daarna niet meer. Ook waren de gebruikelijke gemeenschappelijke maaltijden na de maandagavond taboe. Men mocht in de week daarna nog wel vergaderen of feesten, maar daarbij mocht men alleen eten wat er op maandagavond nog over was. We kunnen hieruit de conclusie trekken dat het schieten op de papegaai met grote feesten gepaard ging, feesten die meerdere dagen duurden en waarbij veel gasten aanwezig waren.

Die feesten vonden plaats bij het schieten, maar ook bij de gildekamer en ten huize van de koning. Op 8 juni 1525 kondigde het stadsbestuur nog verdere maatregelen af om de kosten binnen de perken te houden. Zo mocht ieder gilde voortaan slechts één boom opzetten bij de verschieting; die mocht men dan alleen in houten wijnvaten plaatsen en niet meer in pektonnen, zoals dat eerder gebeurde. Men mocht daarbij de straat niet meer opbreken en met de vuren geen schade aan de straten veroorzaken.

Deze verbodsbepalingen lichten een tipje van de sluier op over de uitvoering van de gildefeesten, die zich kennelijk niet tot het schietterrein beperkten. Voor de pektonnen en de vuren werden de straten opgebroken. De schade kwam dan later voor rekening van het stadsbestuur. Door de beperking van de onkosten bij de gildefeesten komen we aan de weet dat er soms dagenlang gefeest werd.

Cees Vanwesenbeek

Verschieting Raamsdonk 26 januari 1998

Daags na de naamdag was het gilde uitgenodigd voor de jaarlijkse verschieting, dit keer georganiseerd door het gilde uit Raamsdonk. Door menig gildebroeder was geadviseerd om in ieder geval deze uitwisseling niet te missen. Dit gezien het excellente etablissement naast de wedstrijdlokatie. Het werd al snel een teleurstelling nadat we om kwart voor zeven uit Bergen op Zoom waren vertrokken. De fritestent naast het café was dicht, dus na afloop geen frites met bereklauw!

De wedstrijd verliep prima met ongeveer 28 schutters aan de schietlijn. De thuisploeg bleek later de sterkste. Alphen werd tweede en Bergen op Zoom eindigde op de derde plaats.

Op individueel niveau werd ook goed gepresteerd in een gezonde strijd. De volgorde van onze eigen schutters was: Jack de Groen, Sjaan Verbogt, André Visch, Fred de Mooy, Rien de Krom en Gerard Touw.

Sjaan Verbogt

Gilde Onze Lieve Vrouwe, Aarle-Rixtel

W.v.d. Nieuwenhof

Op vrijdag 22 augustus overleed Willem van de Nieuwenhof (74). Hij was 39 jaar gildebrouder. Door zijn ziekte was hij lange tijd niet meer in staat om aan gildeactiviteiten deel te nemen. Bij de oudere leden stond hij vooral bekend als een goedlachse en stipte gildebrouder. De gedachten van het gilde gaan uit naar zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Gilde Sint Ambrosius Lage-Mierde

Suske Wouters

Suske Wouters (81) overleed op 25 oktober 1997. Hij volgde als keizer gildebrouder Sjeff Willems op, die op 24 februari 1997 overleed. Vol trots presenteerde hij zich, omhangen met de attributen, behorende bij het keizerschap op de laatste kringdag in Casteren. Hoewel de optocht in verband met zijn ziekte en ouderdom zwaar moet zijn geweest wist hij, gesteund door zijn schoonzoon en kleinzoon, de eindstreep nog monter te behalen. Zijn grote wens was, dat zijn kleinzoon toe zou treden tot het gilde, wat in 1997 in vervulling is gegaan.

Gilde Sint Sebastiaan, Westelbeers

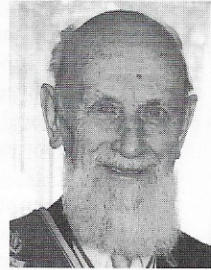

P. v.d. Heijden

Op 1 september overleed de zeer gewaardeerde gildebrouder Piet van der Heijden (69). Piet was 43 jaar lid van Sint Sebastiaan en 40 jaar gastheer in café "Kerkzicht" in Middelbeers. Sinds 1990 was hij raadsheer van het gilde. Ook bekleedde hij diverse bestuursfuncties in de kring "Het Kwartier van Oirschot", waarvan de laatste jaren als vice-voorzitter. Ook was hij actief in de Noordbrabantse federatie en nauw betrokken bij de organisatie van het Europees koningschieten. Piet was ook vaak te vinden als jurylid bij gildefeesten ver buiten zijn kring. Jarenlang was hij redactielid van de Gildetrom. Nooit was hem iets te veel als hij wat voor de guld moest doen. Altijd kon je met vragen en problemen van het gilde bij hem terecht.

IN MEMORIAM

Sint Catharinagilde Eindhoven-Stad

Karel Vermeeren

Een gildebrouder in hart en nieren, verknocht aan het Sint Catharinagilde van 'zijn' stad Eindhoven, het gilde wat hij in 1954 heeft doen herleven. Onder de bezielende leiding als kapitein van 'zijn' gilde van 1954 tot 1992, groeide

het gilde uit tot een respectabel en actief stadsgilde. Door zijn enthousiasme en volharding wist hij in de loop der jaren een vriendschappelijke band tot stand te brengen tussen zeer veel oud centrum-bewoners, die hij als gildebrouder bijeen bracht. Het was wellicht daarom, dat hij in 1995 dankbaar en met grote trots zich op 83-jarige leeftijd nog eenmaal koning van zijn gilde mocht noemen, na reeds eerder in 1957 en 1959 koning te zijn geweest.

Als voorzitter van de Bond van Schuttersgilden Kring Kempenland van 1968 tot 1976 heeft hij zich ingezet om gilden in het Brabantse, met name in Kempenland, zich bewust te laten worden van hun specifieke eigenheid en hun verleden. Verloren gewaande archieven en oude zilveren koningsschilden wist hij op te sporen en terug te bezorgen.

Vele bestuursfuncties binnen het gildewezen heeft Karel bekleed: zo was hij lid van het dagelijks bestuur van de Federatie, bestuurslid van de stichting 'Outer en Heerd', lid van het stichtingsbestuur van de 'Gildetrom' en fungerend voorzitter van de Archief- en Studiecommissie van de Kring.

Voor de Europese Gemeenschap van Schuttersgilden ontwierp hij in 1975 het ereteken voor de koning van het Europees Koningschieten.

Groot was zijn liefde voor het 'oude' Eindhoven, de koninklijke harmonie Apollo's Lust en de koninklijke zangvereniging Eindhovens Mannenkoor. Op cultureel gebied was hij actief in diverse gemeentelijke commissies zoals de culturele raad, de kunststichting, straatnamencommissie en de commissie van aankoop van beeldende kunst in Eindhoven. Voor de parochie van Sint Catharina versterkte hij 50 jaar lang het collectantencollege.

Karel Vermeeren was behalve gildebrouder ook leraar, kunstschilder, verzamelaar, schrijver en historisch publicist, heemkundige, maar vooral de verenigingsman en bestuurder, die daarin zijn sporen onmiskenbaar heeft nagelaten en daarvoor meerdere malen is onderscheider.

Op initiatief van het Sint Catharinagilde was het in 1992 een bijzonder grote eer Karel Vermeeren bij de gemeentelijke overheid voorgedragen te krijgen voor de hoogste onderscheiding die de gemeente Eindhoven kan verlenen, het ere-teken van de stad Eindhoven.

Uit groot respect, waardering en dankbaarheid voor alles wat Karel gedurende zijn lange en actieve leven ons heeft nagelaten hebben zijn mede-gildebrouders hun ouderling de hoogste eer bewezen die het gilde hem nog kon geven: een uitvaart met gilde-eer in de Smt Catharinakerk en hem te ruste gelegd bij zijn geliefde vrouw Corrie op het Sint Catharinakerkhof.

Sint Willibrordusgilde, Bakel

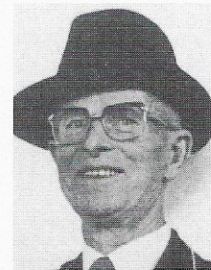

Marinus de Haan

Op 22 maart ontving het gilde het bericht van het overlijden van de oudste gildebrouder Marinus de Haan (86). Zeventig jaar heeft Marinus de 'Boakelse Schut' hoog in het vaandel gehouden. Vele functies bekleedde

hij binnen het gilde: voorzitter, kapitein en op latere leeftijd staande deken voor het leven. Voor die verdiensten ontving hij bij zijn 50-jarig jubileum de koninklijke onderscheiding. Zijn hele leven stond in het teken van het gilde. Daarom is het gilde dankbaar dat ze samen met de hele familie de Haan kort voor het overlijden het 70-jarig jubileum mochten vieren. Marinus was voor velen een voorbeeld voor het Sint Willibrordusgilde.

Gilde van het H. Sacrament, Bergeijk

Kees Willems

Op 2 september 1997 is overleden Hoofdman Kees Willems. Kees was meer dan 30 jaar hoofdman van het gilde en totaal 51 jaar gildebrouder. Kees was een man die er altijd was en zijn positieve levenshouding was

een voorbeeld voor velen.

Kees was altijd bezorgd met alle gilde-attributen. Het was bijvoorbeeld zijn voorstel om het oude hoofdvaandel een passende bestemming te geven in de kerk.

Het oude zwaar-kaliber geweer dat hij van zijn kinderen had gekregen bij zijn 50-jarig lidmaatschap, heeft hij aan het gilde geschonken. Het gilde van het H. Sacrament Bergeijk is Kees Willems heel veel dank verschuldigd. Onder grote belangstelling is hij met gilde-eer begraven.

Gilde van het H. Sacrament, Bergeijk

Op 6 september 1997 is gildezuster Jaan Valkenaars op 76-jarige leeftijd plotseling overleden. Ze vierde samen met haar man Jan Valkenaars op 14 september 1996 (tevens teerdag van ons gilde) hun 50-jarig huwelijksfeest. Jaan is met gilde-eer begraven.

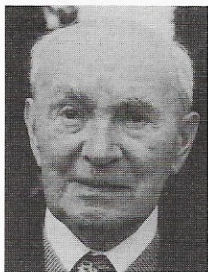
Sint Joris, Berlicum

Jan van Lieshout

Donderdag 5 december 1997 is Jan van Lieshout (65) overleden. Hij was een zeer trouwe gildebroeder. Al vierentwintig jaar lid en even zo lange tijd zilverdrager. In de tijd dat Jan lid is geweest, was hij altijd present. Of het nu droeve of blijde gebeurtenissen betrof. Dat dit door de gildebroeders van de Hoge Schuts erg werd gewaardeerd, bleek uit het aantal gildebroeders dat hem naar zijn laatste rustplaats begeleidde. Door de familie is dit zeer op prijs gesteld.

Sint Jorisdigilde, Bladel

Giel Blankers

Gildebroeder Giel Blankers overleed in de vroege ochtend van de eerste lentedag, 21 maart. Giel was een rustige gildebroeder die de hem toebedeelde taken stipt en secuur uitvoerde, waarbij zijn gevoel voor humor en zijn aandacht voor de jeugd een belangrijke plaats innamen. Het gilde zal hem mede vanwege deze eigenschappen erg missen.

Sint Martinusgilde van het Heilig Sacrament, Dommelen

Frans van Gastel

Pastoor Frans van Gastel, Ere-Deken van het Sint Martinusgilde van het Heilig Sacrament te Dommelen, overleed in de ochtend van de eerste lentedag op 21 maart 1998 te Dommelen. Hij was niet voor niets Ere-Deken van het gilde, een taak welke hij met zorg vervulde. Dit bleek uit heel zijn betrokkenheid bij het gilde. Hij leefde op zijn manier mee naar de komende gildemanifestatie in Dommelen waar hij mede naar uitkeek. Tot op het laatst bezocht hij de activiteiten, zelfs tijdens de contactavond op 13 maart liet hij zich nog zien. Pastoor van Gastel is door het gilde uitgeleide gedaan op 25 maart te Dommelen, waarna hij is bijgezet in het

familiegraf te Eindhoven. Het St. Martinusgilde Dommelen verliest in hem een markante persoonlijkheid en een vriend van velen.

Gilde Sint Dionysius, Heijen

Een week na zijn 50-jarig jubileum moest Theo Hendriks met hartklachten worden opgenomen in het ziekenhuis en zijn toestand ging zienderogen achteruit. Op maandagavond 24 november 1997 bereikte het gilde het droevige bericht dat hun gouden gildebroeder van hen was heengegaan. Samen met zijn vrouw Lies, familie en vrienden heeft het Sint Dionysiusgilde op vrijdag 29 november 1997 met gilde-eer waardig afscheid van hem genomen in een plechtige uitvaartviering. Daar waar je eerst feest vierde met de eerste gouden jubilaris van je gilde, moet je een maand later afscheid van hem nemen.

Sint Sebastiaan, Hilvarenbeek

Jan van Oort

Op 23 februari 1998 overleed na een kortstondige ziekte de gildebroeder Jan van Oort (75). Gedurende 26 jaar was hij een actief lid van het gilde, die voor iedereen klaar stond. Hij vervulde 16 jaar de functie van eerste deken-schrijver. Naast het gilde vervulde hij vele functies in de parochie.

Sint Joris, Hooge Mierde

Jan Meulenbroeks

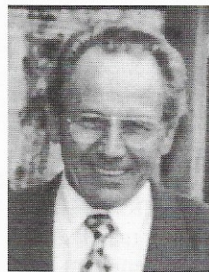
Op 7 februari 1998 hebben wij afscheid moeten nemen van onze zeer gewaardeerde gildebroeder Jan Meulenbroeks. Jan droeg het gilde een zeer warm hart toe. Hij was ruim 30 jaar lid en vervulde vele jaren de functie van deken-schrijver. Vanaf 1985 was hij vaandrig. Voor zijn vele activiteiten ontving Jan in 1996 een kringonderscheiding. Vooral omdat Jan er altijd was wanneer wij hem nodig hadden zullen wij hem node missen.

Gilde Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën, Lierop

Op 3 april overleed plotseling gildebroeder Tinus van den Eijnden (47). Hij was in 1967 als tamboer bij het gilde begonnen. Tinus stond altijd klaar om het gilde tijdens de diverse activiteiten mee te helpen. Vorig jaar was hij ceremoniemeester tijdens het kringgildefeest in Lierop. Als voorzitter van de plaatselijke politieke groepering en de tennisvereniging stond hij eveneens tussen de Lieropse mensen.

Na een indrukwekkende uitvaartdienst heeft het gilde een laatste groet aan deze gewaardeerde gildebroeder gebracht.

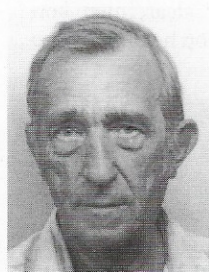
Gilde Sint Antonius Abt, Lierop

Piet Verberne

Op 13 februari overleed op 68-jarige leeftijd na een langdurige ziekte Piet Verberne (Czn). Hij was 49 jaar lid van het gilde. Van 1968 tot en met 1970 was hij koning. Als niet-geüniformeerd lid volgde hij het wel en wee van het gilde nauwlettend. Tijdens de uitvaartdienst in de Lieropse parochiekerk hebben vele leden hem uitgeleide gedaan.

Gilde Sint Antonius Abt, Lierop

Jo van Seggelen

Op 22 januari overleed plotseling Jo van Seggelen (63). Hij was 26 jaar lid van het gilde. Als trouw lid kon het gilde al die jaren op zijn hulp rekenen bij haar activiteiten. Vele leden waren aanwezig tijdens de uitvaartdienst in Lierop.

Sint joris en Anthoniusgilde, Maashees

Op donderdag 13 november 1997 overleed op 24-jarige leeftijd tamboer Paul Rutton. Paul was bijna 14 jaar lid van het gilde, eerst als schildknaap, daarna als tamboer. Hij won meerdere schilden tijdens wedstrijden op gildedagen. Het gilde verliest in hem een actief lid, en de ouders een dierbare zoon.

Sancta Barbara Oirschot

Toon Smetsers

Op 10 december 1997 overleed Toon Smetsers (49). Sinds 1980 gildebroeder van Gilde Sancta Barbara uit Oirschot. Toon heeft zich naar vermogen ingezet voor zijn gilde. Enkele jaren geleden echter moest hij vanwege zijn gezondheid bestuurlijke taken afstoten. Wachtend op een geschikte orgaan-donor is hij toch nog plotseling overleden.

Sint Bavogilde, Raamsdonk

Op zaterdag 25 april 1998 overleed Piet Langerwerf, oud-deken-schatbewaarder van het Sint Bavogilde te Raamsdonk. Piet heeft aan de wieg gestaan bij de heroprichting van het gilde. Voor het eerst sinds de heroprichting staat het Sint

Bavogilde voor de moeilijke taak een gildebroeder naar zijn laatste rustplaats te begeleiden. Op 1 mei 1998 is hij te ruste gelegd op het kerkhof achter de Sint Bavokerk te Raamsdonk.

Sint Bavogilde, Rijsbergen

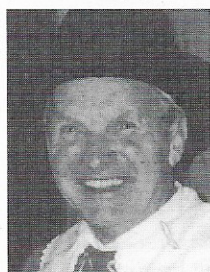
Op 19 november 1997 overleed Piet Boot, oud-hoofdman van het Sint Bavogilde te Rijsbergen op 72-jarige leeftijd. Piet heeft jaren de leiding gehad van het Sint Bavogilde. Tevens was hij bijzonder actief in de gemeenschap van Rijsbergen. Een geziene en een bijzonder man is van ons heen gegaan, wij hebben hem te ruste gelegd op 22 november 1997.

Sint Bavogilde, Rijsbergen

Op 19 februari 1998 overleed Daan Verschuren, gildebroeder van het Sint Bavogilde te Rijsbergen op slechts 53-jarige leeftijd. Daan was een actief gildebroeder, hij stond immer klaar, men kon altijd een beroep doen op hem, niets was

hem teveel. Op 23 februari 1998 hebben wij hem te ruste gelegd.

Sint Ambrosius, Waalwijk (Baardwijk)

Tini Klerx

Op 19 maart 1998 is plotseling de zeer gewaardeerde gildebroeder Tini Klerx (72) overleden. Tijdens de afgelopen statiedag in januari werd hij nog gehuldigd voor zijn 40-jarig lidmaatschap. Als het enigszins mogelijk was, kwam

Tini naar alle activiteiten. Hij stond bekend als een goedlachse en stipte gildebroeder. Op 24 maart heeft het gilde hem uitgeleide gedaan tijdens de uitvaartmis in de Sint-Clementskerk te Baardwijk, nabij Waalwijk. Met een laatste vendelgroet werd van deze waardige

gildebroeder afscheid genomen.

Sint Jangilde, Wernhout

Op 25 maart 1998 overleed Johannes van den Berg, gildebroeder van het Sint Jangilde te Wernhout op 77-jarige leeftijd. Johannes is jaren lang een actieve gildebroeder geweest, hij was een actief schutter en een gildebroeder die voor eenieder klaar stond. Op 28 maart is hij te ruste gelegd door zijn medegildebroeders.

O.L. Vrouw, West- en Middelbeers

Het afgelopen jaar overleed, na in langdurige ziekte in strijd, onze trouwe gildebroeder tamboer Martin van Kollenburg (51). In hem verliest het gilde een trouwe en altijd vrolijke en zingende gildebroeder.

Dat zij allen rusten in vrede! ■

AGENDA

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden:

Agenda gildefeesten in 1998

5 juli

Kringdag Baronie-Markiezaat, te Gilze bij het Sint Ambrosiusgilde.

22 augustus

Beoogd federatietoernooi standaardrijden, te Goirle bij het Sint Jorisgilde.

23 augustus

Vrij gildefeest Kring Land van Cuijk, te Gassel bij het Sint Jansgilde.

23 augustus

Liefdadigheidsfestijn Kring Kwartier van Oirschot, te Goirle bij het Sint Jorisgilde.

30 augustus

Federatietoernooi geweerschieten, te Borkel en Schaft bij het Sint Sebastiaangilde.

29 en 30 augustus

Europees schutterstreffen EGS te Krakow.

6 september

Vrij gildefeest Kring Maasland, te Vught bij het Sint-Catharinagilde.

20 september

Federatietoernooi trommen-vendelen-bazuinblazen, te Etten Leur.

10 oktober

Hoofdlieëndag te 's-Hertogenbosch.

25 oktober

Pausmis in Den Haag, opgeluisterd door het Sint Hubertusgilde, Drunen.

Agenda gildefeesten in 1999

30 mei

Gildeverbroederingsfeest Kring Kwartier van Oirschot, te Oirschot bij de Onze Lieve Vrouwebroederschap.

6 juni

Kringdag Baronie-Markiezaat, te Rijsbergen bij het Sint Bavogilde.

13 juni

Kringdag Land van Cuijk, te Ravenstein bij het Sint Barabargilde.

DE GILDETROM

HET BLAD VOOR JONG EN OUD!

Beeldengieterij TENAX

Voor verschillende Gildebeelden en diverse andere beelden

Jan van Grunsven
Kampweg 19a, 5476 VB Vorstenbosch
Tel./fax: (0413) 36 31 64
Privé: (0413) 35 04 74

RESTAURATIE-ATELIER DE TIENDSCHUUR

Reeds jaren ervaring met archief- en textielconservering

Kapelaan Poellplein 1, 5046 GV Tilburg, telefoon 013 - 5368355

WILLIGERS makers van vaandels, vendels en andere gildeattributen

Joke Willigers (V.H. H.M. Waters)

Zand 33, 5757 RX Liessel (0493) 34 25 68

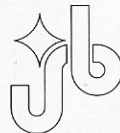
De grootste
sortering

GEWEREN & MUNITIE

vindt u bij
AVEMO b.v.
A. v.d. Ven Mommers

Korvelseweg 80 - 82
5025 JJ Tilburg
Tel. (013) 543 19 05

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89

HaVeP Bedrijfskleding
B.V. Textiel Fabrieken H. van Puijenbroek
Postbus 11, 3050 AA Gouke, Tel. 013 531 32 33, Fax 013 531 32 90

HaVeP Bedrijfskleding
merkbaar beter!
HaVeP Workwear
best quality!
HaVeP Berufskleidung
spirit, besser!
HaVeP Verbruiksartikelen
qualiteitsbedrijfskleding

JUWELIERS - HORLOGES

Jan Andriessen

DORPSSTRAAT 54
5708 GK HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 52 22 69

de Bont b.v.

- Asfalteringen
- Rioleringen
- Grondwerken
- Bestratingen

Veldhoven, Postbus 115
Tel. 040 - 253 05 35, Fax 040 - 254 13 05

Bier van hoge gisting met hergisting op de fles. Bier met smaakevolutie.

LIEMPD'S GILDEBIER

Gebrouwen en gebotteld door bierbrouwerij "De 3 Horne" Kaatsheuvel. In opdracht van Gilde St. Antonius Abt Liempde

LIEMPD'S GILDEBIER
BROUWEN GEROFFELD DOOR DE 3 HORNE KAATSCHEUVEL

Antonius Abt

Aanbevolen schenken 6-8°C
Koel en donker b

Ingrediënt
pils-, karam
Saaz en Northerr
gist en v

Geniet van dit f met

Dit bier bevat hetgeen z genuttig

Uitschen sche tul

Het wat

Bier Cat. I
vol. Alc.

56^e Kringgildendag

Kempenland

Gildenbier

7 juni 1998 Mierlo

Halderbergs

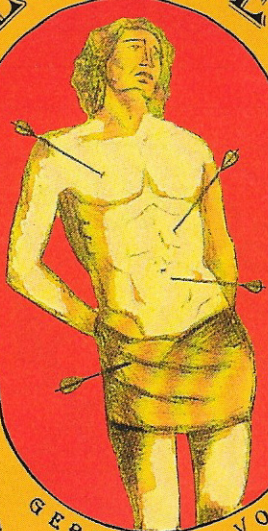
Gildebier

Gebrouwen uit: water, bleekmoed, Hallendu- en Saazertrop, handgijziker en boungistel, ontsluit een gisting. Dit riess natuurlijke bier is ogeliffend door hergisting op fles. Koel en donker bewaren. Aanbevolen drinktemp. 10-12°C. Cal. S. 8% vol. alc. 17,4° Pils

Inhoud 33 cl. Staliegeld 15ct.
Botteldatum 1 maart 1997. Tenminste houdbaar tot 18 maanden na botteldatum.
Gebrouwen door de Scheidebrouwerij, 's Gravenpolder (tel./fax 0164 - 248921), in opdracht van het Halderbergs Biergilde, Oudendobsch.

Bier om van te genieten

GILDEBIER

GILDE ST. SEBASTIAAN

GEBROUWEN VOOR:

KWALITEITSBIER VOLGENS BRUWENOUDE GILDETRADITIE SINDS 1996 GEBROUWEN

Blond Bier 7 Vol. % Alc. Inh. 30 Cl.

Cathrien TONGERS

TENMINSTE HOUDBAAR TOT DECEMBER 1999

ROOIS GILDEBIER

Gebrouwen uit water, gist, gerstenoet, carmelenoet en 3 soorten hop. Sitande bewaren, voorzichtig uitschenken in een bokseglas met achterlating van het gistedepot. Drinktemperatuur 8-10°C. Drankenhandel J. de Leijer & Zn. Tel. (0413) 474 051

Sint Joris

OORSPRONG

Dit bier is een initiatief van de eerste Gildeking sinds 130 jaar, Frans van den Oever, die zich op kermissavondag van 1996 Koning schaat en Gildebroeder Sijf de Leijer van Brouwerij "De Lehe" 1857-1929. Traditioneel gebrouwen, schillerd, bevoegstead, gebroewenseerd hier.

INH. 33 cl. / BIER CAT. I 5,5% VOL. ALC.